

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimci nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrsti po 6 kr., če se označi jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se biagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

K notranjemu položaju.

Šesta, zadnja zborba državnega našega zbora se nagiba v zaton in čez kratke mesece devali bomo celo šestletno obdobje na kritično tehnično. Poslanci naši nam bodo slikali prošlost in sedanjost, slikali bližnjo bodočnost. Kako bodo to storili, da nam zadovoljijo nadeje, da nam osladijo bodočnost?

Ko je nastopila sedanja zlatoustna vlada, ko so pred šestimi leti poslanci slovenskega naroda odhajali v državno zbornico, koliko je bilo pri nas mladostnih src, ki so se zazibavala v sladke sanje in naskakovala svitile gradove! Le redki so bili na Slovenskem možje, ki so nas svarili pred optimizmom, češ: „Lord Poodle goes out, Lord Noodle comes in“, ali po naše: „Kabineti se spreminjajo, politika pa ostane, kakor je bila.“ Toda tudi mej temi bi najhujši črnogleda nikdar ne bil mislil, da bode koncem šestletne te zborbe, po tolikih letih enakopravnostne politike še toliko naših narodnih terjatev nedoseženih, da! celo tako malo za likvidiranje pripravljenih! Kaj ste, gospodje poslanci, „prislužili“, kaj ste nam „prinesli“ s tlake, ki ste jo v našem imenu celih šest let opravljali grofu Taaffeju in državnemu eraru? Tako bodo povpraševali zavedni volilci, a v odgovor nam bodo naši zastopniki kazali prazne roke in žalostne obraze. Uvideli bomo, kakor že sedaj vidimo, da se ta parlamentarna tlaka čisto nič ne razločuje od tlake pred 48. letom, da se mora opnavljati, da pa ni drugzega, nego zamuda časa in potrata moči. In koliko se misli doseči v bodoče za izvršenje slovenskega programa, — na to vprašanje bodo nam poslanci naši javljale mogli dati dovoljen odgovor. Sedanjost nas pripravlja za pesimizem.

Naši poslanci bi radi bili možje-beseda, a vselej ne morejo. Isto usodo imajo i drugi slovanski poslanci, katere doma čakajo bridka očitanja. Nove volitve se bližajo in kdor naše parlamentarne razmere sodi po parlamentarizmu in ustavi, ta bi mislil, da bode vlada sedaj ob dvajseti uri oborožila svoje zveste poslance z deli in pridobitvami, ki v bodočih volitvah pripomorejo njim do nove zmage in vladi do nove podpore. Kako se ta moti! Kar poslanci vzamejo sabo za odhodnico, to je že pripravljeno na Taaffejevi mizi, namreč: 1. Davčna novela, ali po domače več davkov, ki jih ministri štejejo 2 milijona, hudobni matematiki pa 4—6 milijonov goldinarjev; da jih bodo plačevali tudi Slo-

venci, učila bode bližnja prihodnost; 2. zakon proti socializmom, ki ga poredneži imenujejo „Schlauch-paragraphengesetz“ in ki se bode kakor vrv ovijati dal okolu vratu naše svobode za sedaj samo pet let; 3. petnajst milijonov, ki jih bodo tudi slovenski obdavkovanci odplačali za — dolensko železnico, pardon! za regulovanje rek v Galiciji; 4. predloga za severno železnico, ki bode pol veka še oznanjala nam in našim potomcem, kako se pri nas milijoni zapravljajo in krajcarji rubijo. Pravite, da naj neham s temi dobrotami? Rad! Te grenke medicine torej bomo použivali, ali brez sladkorja? Ne popolnem, čita se, da klerikalci dobodo nekaj, tudi Čehi nekaj — in mi Slovenci? Mi Slovenci dobodemo za žrtve, ki jih nam poslanci vladi na ljubo narekujejo, nekaj — v papir zavitega. Kaj, to je se ve da tajnost tajnih kabinetov. Le toliko vemo, da se je drugim frakcijam desnice obljubilo nekaj določenega, našim poslancem pa nič določenega, nego le fraza, da se bode ozir jemalo na naše narodne zahteve. E, ta papirček smo že tolikokrat odprli, pa ničesar nismo v njem našli, tako da tudi sedaj ne upamo dobiti iz njega enakopravnosti jezikovne, pravičnega upravnega osobja, Dolenske železnice, obrtnih šol in drugzega potrebnega v narodnem in gmočnem oziru!

Tako torej grof Taaffe skrbi, da imajo poslanci lažjo odgovornost pred svojimi volilci. Tudi to vedenje sedanjega kabineta v zadnjih urah zborbe kaže nam jasno, da se grof Taaffe v sedanjem položaju vrlo dobro počuti, da si umeje okoristiti parlamentarno situacijo. Desnica ima majhno večino, a ima jo le takrat, kadar grof Taaffe to hoče. Če hoče desnica biti desnica, ubogati mora njega! Če jej vrhu življenja še kaj drugzega dá, to je že posebna milost, a da jej neče dajati tega, kar ona želi po svojih državno-pravnih in narodnih programih, o tem nas je dovolj uveril, zaradi tega tudi prazne roke slovenskih poslancev. In ta žalostna sedanjost prognostikuje nam še žalostnišo bodočnost! Prvič zaradi ravnokar omenjene konstelacije, a drugič zategadelj, ker bi si grof Taaffe za bodoči državni zbor rad ustrojil močno srednjo stranko, ki bi klube narodne (zlasti česki klub in — ali ste čuli oficijozni vrišč zastran bodočega jugoslovanskega kluba?) oslabil in vlado storila od njih popolnem nezavisno. Ako se mu to posreči, potem se narodni klubi, narodni programi pogreznejo v parlamentarne ničle, narodnostne terjatve bodo izročene eksekutive — milosti.

Navzlic vsemu temu dalo bi se tačas izvajati tudi kaj za naš narod. Vlada naših poslancev potrebuje, kolikor toliko ugoden je čas sedanjih transakcij tudi za naše zahteve. Pogled v bodočnost nam kaže, da bi bil „periculum in mora“ mogoč, da bi utegnil biti usodepoln. Katera poslanska vest bi mogla kaj tacega prenašati?

Slovenščina v finančnem odseku.

Z Dunaja 4. februarja.

Pri obravnavi o srednjih šolah vprašal je dr. Tonkli učnega ministra Conrada, kaj je vlada storila vsled znanih resolucij državnega zbora, po kateri je bila pozvana, na srednjih šolah v Mariboru, Celju, Gorici za Slovence ustanoviti paralelke s slovenskim učnim jezikom. Minister Conrad je na to odgovoril, da vlada dozda še ni spoznala potrebe to storiti, ker se nobena šolska oblast, niti štajerska, niti goriška, ni za tako spremembo oglašila. Na Kranjskem se je slovenščina uvela le za poskus, pa že zdaj se profesorji na Graški uni-

verzi pritožujejo, da slovenski dijaki s Kranjskega ne znajo dovolj nemški.

G. dr. Tonkli je zavrnil ministra s pravdo ločnimi besedami. Poprej se je vlada izgovarjala, da ni knjig in učiteljev, zdaj tega ne more več trditi, pa se sklicuje na deželne šolske oblasti, katerih večino pa ima povsod vlada v svojih rokah. Odgovor ministrov bije Slovincem naravnost v obraz in zanikuje zakon, po katerem se vsem narodom zagotavlja jednako pravo, ob jednem pa smeši državni zbor, čegar sklepe prezira in v koš meče. Najbolj čudno pa je, da se g. minister sklicuje na premalo znanje nemščine pri vseučiliščnikih, dasi so slovenske paralelke v Ljubljani še le pred par leti se ustanovile in bo še nekaj let minulo, predno bodo učenci iz teh šol prišli na vseučilišče.

G. minister Conrad se je opravičeval, da se on drži postave in nobenega naroda neče osramotiti, da pa se mora ravnati po razmerah, kakeršne so v raznih deželah.

Podpiral ga je glede Štajerske znani slavofag Heilsberg.

K obravnavi finančnega odseka o učiteljskih ni bilo ministra samega, temveč poslal je sekcij-skega šefa Fidlerja. G. dr. Tonkli je spet vprašal, kaj je storila vlada vsled sklepov državnega zbora, da se mora vpeljati slovenski učni jezik na učiteljski v Mariboru. G. Fidler je odgovoril, da je dozda še vse pri starem ostalo, ker so razmere tam čisto posebne in ker je po 92 Slovincem tudi 47 Nemcev na omenjeni šoli. G. dr. Tonkli s tem odgovorom ni zadovoljen ter zahteva odločno, da se vlada ravna po že večkrat obnovljenem sklepu državnega zbora.

Iz tega poročila se lahko Slovenci prepričajo, da pod sedanjim vodstvom učnega ministerstva nemajo ničesar pričakovati, naj si bodo njihove terjatve še tako opravičene. In to se je zgodilo dan pozneje, ko so vsi slovenski poslanci iz vseh slovenskih pokrajin bili pri g. ministru Conradu ter mu izročili kratko spomenico, v kateri se navajajo težnje slovenskega šolstva in svoje gotovo ne pretirane želje izrekajo zastran slovensčine v ljudskih in srednjih šolah v pokrajinah slovenskih. Da terjatve neso pretirane ter jih g. minister, ako mu je volja, lahko izpelje, sme se iz tega soditi, da je omenjeno deputacijo vodil gosp. grof Hohenwart sam, kateremu gotovo živ krst pretiranosti očitati ne more.

Tako po vsprejetem zakonu o kongruji pride v obravnavo zakon o nekaterih spremembah pristojbin. O tem predmetu se je že veliko pisalo in posebno poudarjalo, da bodo mala kmetišča do 1500 gld. vrednosti potem na boljsem. Na primer bi Kranjsko imelo od sprememb v malem kmetem posestvu morda kacij 15.000 gld. manj pristojbin. Toda pozablja se, da bodo odslej neplačane kupnine, ki so doslej proste bile, spadale pod pristojbino, kar bo gotovo veliko več znašalo, kakor gori omenjene olajšave. Tudi za užitke, ki so dozda bili prosti, plačevala se bo v prihodnje pristojbina, ako znašajo vrednosti nad 1000 gld. Da se bodo užitki tako visoko cenili, zato bodo že skrbeli davkovski organi. Prav hudo zadeta pa bodo mesta in trgovci, kajti v finančnem ministerstvu računajo, kar se sploh pripoveduje, da bo vsled pristojbinske novele kacij 5 do 6 milijonov goldinarjev več prihodka. Od tega zneska bo primerni del zadel tudi Kranjsko. Recimo, da bi trgovci in mesta le 100.000 gld. na pristojbinah in kolekih na leto več plačevali, nego zdaj, in ta številka je

najnižja, kar si jo moremo misliti, potem vsak lahko sodi, kakšne dobrote bodo izvirale iz pristojbinske novele za davkoplačevalce.

Slovenski poslanci bodo tedaj pač glasovali pri generalni debati, da se naj preide v specialno debato. Pri posamičnih točkah pa bode vsak ravnal po svojem prepričanju in z ozirom na korist ne le jednega stanu, kateri pa tudi ne bo imel posebnega dobička, ampak z ozirom na vso narodno celoto. Saj tudi na kmetih živi mnogo trgovcev, tako da nikdo ne more trditi, da zastopa izključno samo jeden stan. Sicer pa so vsi stanovi v gospodarskem oziru tako tesno zvezani, da čutijo vs breme, katero se jednemu naklada.

Ruščina kot občni slovanski slovstveni jezik.

Znani profesor Lamanski imel je, v Peterburškem slavjanskem blagotvornem občestvu "govor o nalogah tega društva. Posebno zanimiv je bil oni del tega govora, ki se tiče važnosti ruščine za vse Slované in ki slove:

"Jedna glavnih nalog „Slavjanskega občestva“ je razširjenje ruskih knjig po neruskih slovanskih deželah. Seznavanje zapadnih Slovanov z rusko slovesnostjo, razširjenje ruskega jezika med izobraženimi razredi bilo je že večkrat povod raznim razgovorom in razpravam. Pri tem se je navadno razgovaralo o vprašanju, je li mogoče za Slované jedinstvo slovstvenega jezika in ali je potreben za nje občni diplomatski organ za vzajemno obnjo in razumljenje, ali naj jim v to služi kak neslovanski jezik, n. pr. francoski, nemški, ali naj jih pa zjedini ruščina, kakor je zjedini visokonemščina literarno Nemce, toskanščina pa Italijane? In pri nas v Rusiji, v zapadnih slovanskih zemljah rešuje se, kakor je znano, to vprašanje različno. Jedni na primer mislijo, da bi literarno zjedinenje Slovanov s pomočjo ruščine bilo jako lepo in možno, ter to moramo le želiti. Drugi mislijo, da bi to bilo lepo in ter bi bilo želiti, da se pa ne dá uresničiti. Tretji pa pravijo, da to ni dobro, ker bi rušilo zares prekrasno in Slovanom priljubljeno načelo ravnopravnosti, in tedaj ni želiti, pa se k sreči tudi ne da izvesti.

To tako različno razumljeno vprašanje, vselej vzbujajoče gorečo borbo, je v praktičnem smislu vprašanje bolj ali manj oddaljene bodočnosti, teoretično pa pripada še k nerešenim in odprtim vprašanjem. Pa naj bodo že kakorkoli različni nazori o bodočnosti ruskega jezika v slovanskem svetu, vendar vam odgovarjajo vsi, kateri poznajo to stvar, da je znanje ruščine v besedi in pismu gromadno napredovalo poslednja desetletja. Še pred petdesetimi leti so bili redko raztreseni ljudje, ki so umeli ruščino med avstrijskimi in balkanskimi Slovani, pred dvajsetimi leti šteli so se že na desetine; sedaj pa že na tisoče. Ne samo jedna stotina jih dobro govori in piše po ruski; drugi pa dobro govorijo in razumejo; tretji pa lahko razumejo ustni in pismeni ruski govor. V slovstvenih in inteligentnih krogih vseh zapadno-slovanskih narodnostij smatra se poznanje ruskega jezika in literature za npravnstveno in umstveno obigatno, ako se tudi ne zahteva pri državnih izpitih. Potrebnost učbenikov ruskega jezika, ruskih slovarjev, in zgodovine ruske literature vedno narašča. Želeli bi bilo, da bi se izdal popolni zapisnik vseh ruskih učbenikov v različnih slovanskih narečjih, kateri so izšli poslednja dve ali tri desetletja in prevodov ruskih pisateljev, ki so izšli posebej ali pa bili natisnjeni v časopisih. To bi bil res jako koristen in zanimiv katalog. Jasno bi nam bilo v kakih kotih zapadnega slovanskega sveta, na jugu ali na severu je sedaj znano in priljubljeno mnogo ruskih imen, čitajo se z veseljem ruska dela. Vsi, ki so kedaj bili v zapadno-slovanskih deželah, ali imajo zveze z njimi, vedo iz skušnje, kako tam potrebujejo ruskih knjig. Res je, da v nekaterih deželah povpraševanje po ruskih knjigah včasih utihne in pada, pa se zato v drugih baš tedaj povekša. Sploh pa to povpraševanje oslabeti ne more. Naj kriče, kakor hočejo ne dobro želeči sofisti, prodani pisarji in nedobroželjatelji ruskega prosveščenja, kateri bi najraje kakor hitro je mogoče namestili prazne stolice Peterburške Akademije Znanostij z raznimi prišlimi in baltičskimi Nemci ali židi, da bi kričali o propadu ruske znanosti in ruskih vseučilišč, vendar je resnica, da ruska znanost in ruska vseučilišča še nikdar neso stala tako visoko, kakor sedaj, četudi še ne stojé na tej visokosti, kakor bi bilo želiti. Ruska znanost začne v resnici cveteti v naši do-

movini, ko bode ruska vlada dala le polovico teh vsot, kakor jih dajeta Francija in Nemčija za učene ekspedicije, napravo laboratorijev, kabinetov in klinik, kadar prenehajo naši veljavni, uplivni in bogati ljudje na ruske učenjake gledati z zaničljivim nezupanjem in bodo njim skazovali le del tega zaupanja, katerega skazujejo na zapadu svojim in našim učenjakom, in čislali nalogo naše domače znanosti. Pa v kljub neugodnim razmeram za razvoj znanosti in višje izobraženosti v Rusiji se vendar ruska znanost, katero goje in širijo ruska vseučilišča in drugi višji zavodi naši, vedno razvija in vidno napreduje. Povpraševanje po ruskih knjigah v zapadnih slovanskih deželah mora vedno naraščati in množiti se, a nikakor se ne bode pomanjšalo ali palo. Sem ter tja vpliv nenavadnih dogodkov in posebnih okoliščin spodbuja k izučanju ruskega jezika in slovstva. Potem se pri Slovanih h kratu pokaže za to dovolj energije in veselja. Tako je bilo po slovanskem shodu v Moskvi. Tako je bilo za hercegovskega ustanka srbske in bolgarske vojne. Ni treba baš proroškega duha, ne posebne bistroumnosti, da bi videli, da bosti dve ali tri take okoliščine, spodbujajoče k učenju ruščine prig dile se v 1885. l.

V aprilu se bode vršilo slovesno praznovanje spomina slovanskih prvoučiteljev. Spominjanje velikih starodavnih dogodkov vzbuja navadno v narodnem mišljenju celo vrsto vprašanj sedanje važnosti. Prvoučitelja dala sta vsemu slovanstvu jedinstvo cerkvenega jezika, katero so pa pozneje nekatera slovanska plemena izgubila, — evo občna tema, katera bode gotovo pri vseh Slovanih vzbudila cela vrsta spominov in razmišljanj in vsekako prevede vnovič k vprašanju o možnosti literarnega jedinstva v bodočnosti. Navstali bodo novi goreči spori, navajali se novi razlogi ravno tako za jedinstvo, kakor za razdrobljenje v majhna narečja in slovesnosti. Pri tem mora naposled priti v razgovor tudi vprašanje o ruskem jeziku. Zagovorniki literarnega jedinstva kazali bodo nanj, kak r na gotovo orodje, katero je pripravilo zgodovinsko življenje. Protivniki pa bodo dokazovali nesposobnost in nepripravnost ruščine postati tak združujoč organ in razkrivali škodo, katera bi po njih mnenji izvirala od takega literarnega jedinstva za vse slovanstvo. Prvi in drugi bodo pri tej priliki morali govoriti o ruskem jeziku in literaturi in pisati o teh predmetih. Ti in drugi se bodo potrudili osvežiti svoja znanja, pridobiti nova, predelati in preveriti svoje prejšnje pojme o Rusiji in ruskem jeziku. Ves ta neizogibljivi tek misli bode v visokej stopinji ugoden novemu napredku poznanja ruskega jezika in literature v zapadnih slovanskih deželah.

Pa tudi druga okoliščina vse drugačnega svojstva more oživiti bavljenje z ruščino med zapadnimi Slovani. V kratkem izide slovar ruskega jezika, katerega ureduje prof. Miklošič, po obrazu štirjezičnega Reiffovega slovarja. Misel, da se izda tak slovar, sprožil je namreč pokojni princ Oldenburški. Ruski jezik je vzet za podlago: v prvej koloni bodo ruske besede v abecednem redu, in v drugih kolonah slede jednakega pomena besede: 1. bolgarske, 2. srbske, 3. česke in 4. poljske. Mnogo zaslužni slavist, petdesetletnik katerega je nedavno praznoval ves učeni svet in vsi slovanski narodi, bode s tem delom dostojno venčal svojo plodotvorno delovanje, posvečeno vsem slovanskim narečjem. V tem slovarju se le na Hrvate, in Slovence, Slovake in Lužiske Srbe ni oziralo, pa za prve ugaja srbski, za poslednje pa česki in poljski del. V zaključnje svojega mnogoletnega preiskovanja različne proteklosti in sedanjosti slovanskih narodnostij nudi zapadno-slovanski učenjak vsemu zapadnemu slovanstvu lep pripomoček za čitanje ruskih knjig in izučenje ruske literature. Kak znameniti pojav, kako proroško preobrazovanje v tem slučaju! O tisočletnici slovanskih prvoučiteljev ponudi največi slavist zapadnega slovanstva vsem raztresenim slovanskim rodovom slovar ruskega jezika, kakor bi hotel reči: To naj bode priročna knjiga za vsacega izobraženega zapadnega Slovana. Prav kakor bi se labudova pesen tega velikega zapadnega slovanskega učenjaka končala z besedami: In hoc signo vinces. Ta Miklošičev slovar bode gotovo jako oživil zanimanje za ruski jezik med zapadnimi Slovani. (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. februarja.

„Politik“ misli, da je nemogoče, da bi vlada hotela na račun večine **državnega zbora** osno-

vati srednje stranko. Ta list misli, da gre k večjemu za to, da bi vlada nekaj elementov odločila od združene levice. Mi nikakor v tem oziru ne smo tako optimistični, kakor ta staročeski list. Sedanja vlada dozda še nikdar ni pokazala svoje energije proti levicarjem, ampak le proti desničarjem. Tudi ko bi „Politik“ dobro opazovala, kake eksperimentacije so se godile na Kranjskem, da se je iz narodne stranke izcimila vladna stranka, bi tudi po tem o delovanju vlade drugače sodila. Sicer pa nam drugi listi, ki so v vladni službi, dovolj jasno razkladajo, kaj misli doseči vlada s srednjo stranko. Oslabiti hoče desnico, da bi se po tem na njene želje ne bilo treba več ozirati.

Rusini so sklenili, da se ne udeležijo skupno **Metodov stano** 1. Varovati hočejo strogo narodno samostojnost in verski separatizem. Zato bodo praznovali to slavnost 18. aprila, dočim jo Poljaki 6., in na Velegrad romajo 13. avgusta, Poljaki pa že 5. julija.

Ogerski državni zbor je vsprejel zakon, da se pomnoži število sodnikov pri finančnem sodišču. — Minule dni so bili ogerski ministri Tisza, grof Szapary in Bedeković na Dunaji. Kaj da je bilo povod potovanju teh ministrov na Dunaj, ni znano. Nekateri listi hočejo vedeti, da se je hotela skleniti nova pogodba o izročitvi zločincev z Rusijo, podobna onej katera se je sklenila med Rusijo in Nemčijo. Ogerski vladni listi, pa to zanikavajo, in h kratu izjavljajo, da bi ogerska vlada nikakor temu ne pritrčila. Ogerska vlada tudi ne namerava parlamentu predložiti nikakih izjemnih zakonov proti anarhistom, kakor jih je avstrijska. — V nedeljo so ogerski poslanci srbske narodnosti imeli shod v Pešti, in doseglo se je med njimi v cerkvenih in političnih vprašanjih na temelji obstoječih zakonov popolno sporazumljenje.

Vnanje države.

V četrtek je naš cesar vsprejel **kitajsko** poslanika Li-Fang-Paa in Hsi-Chingch-enga. Prvi se je poslovi, ne da bi bil podal kako odzvalno pismo, ker to po kitajskem običaji ni navada. Poslednji je pa izročil svoje poverilno pismo, ki je pisano na rumeno svilo in ima državni pečat. Poverilno pismo se glasi: „Vaše Veličanstvo! Cesar Tat-singski pozdravlja Njega veličanstvo cesarja in kralja avstro-ogerskega. Od kar se je sklenila pogodba med Kitajcem in Avstro-Ogersko, bili so odnosi med obema državama najboljši. Imenoval sem mandarina Hsi-Chingch-enga poslanikom, da odpotuje v vašo stolico, da bode vedno skušal ohranjovati prijateljske odnose, naročil sem mu to poverilno pismo osebno izročiti kot dokaz posebne prijaznosti. Mandarin Hsi-Chingch-eng je meni, cesarju kitajskemu, znan po svojej praktičnej delavnosti, udanosti in vernosti, ter bode brez dvojbe dobro izvršil kaka eventualna pogajanja. Po sklepu Nebes poklican, prevetiti dedščino svoih poslanikov, smatram Kitaj in inozemlje k t jedno rodbino z enakimi nazori. Moja želja je, da se utrjuje prijateljstvo z Vašim Veličanstvom in bi oba naroda živela v miru.“ Novi poslanik je 40 let star in je rojen v Kia-Chingu. V Kitaji je znan kot dober belestrističen pisatelj. Pred štirimi leti bil je imenovan poslanikom v Japanu. Te službe pa ni mogel nastopiti, ker mu je oče umrl in po kitajskih običajih mora vsak Kitajec zalovati tri leta ter ta čas ne sme opravljati nobene javne službe.

Kakor javlja „Novoje Vremja“, je **rusko** naučno ministerstvo spoznalo za potrebno, da se katoliškim duhovnikom, ki veronauk v učilnicah v zapadnih gubernijah poučujejo v ruščini, dajo ista prava, kakor jih imajo drugi učitelji na teh učilnicah.

Vodja **srbskih** ustajnikov Nikola Pasić, ki je bil po poslednjem ustanku obsojen k smrti, pa ubežal v Turn Severin, se je sedaj preselil v Bukarešt.

Francoska zbornica vsprejela je izredni budget pomorskega ministerstva. — Soubeyranov predlog, da se prodajo državne železnice se je zavrgel. — Pariški mestni zbor se je v petek posvetoval o jako radikalnem predlogu Vaillanta, kako naj bi se odstranila delavska kriza. Izročil je ta predlog posebnemu odseku v pretres. Samo odstavek 4, da se osnuje stalna delavska komisija je takoj v plenumu vsprejel, odstavek 6, da se razdeli 50 milijonov frankov med Pariške delavske zadruge pa zavrgel.

Nemški državni zbor bode do Velike noči končal svoje zasedanje. Poslanci pa tudi vladni krogi želé, da se zasedanje dalje ne raztegne. Ker pa ima zbor še precej stvari rešiti in med njimi nekatere velike važnosti, se zborovanje ne bode smelo nič pretrgati. Na pruski deželni zbor se ne bode moglo nič ozirati, četudi sedaj zboruje in je več državnih poslancev tudi v deželnem zboru. Državnozborna komisija za pretresovanje predloge o subvencioniranej parniškej vožnji je pri drugem branji zavrgla afriško, indijsko in avstralsko progo ter vsprejela le vzhodno-azijsko. Na to so izjavili konservativci, da jim je samo poslednja proga premalo, ter bodo rajši glasovali proti vsemu temu zakonu pri končnem glasovanju v komisiji, da si obdrže potem popolno svobodo v zboru samem. Svobodnjaki pa sedaj izjavijo, da njim je pa še ta proga preveč ter bodo glasovali tudi proti vsemu zakonu. Nasledek tega je bil, da je komisija pri končnem glasovanju zavrgla zakon o subvencioniranej parniškej vožnji s 14 proti 7 glasom.

Kakor se francoskim listom javlja iz Rima, zaseli bodo **italijanci** razen Beibula in Massauah-a še pet drugih primorskih mest ob Rudečem morji. To se bode zgodilo se ve da še le, ko tja pride druga ekspedicija, ki odpluje iz Napolja 12. t. m. Turčija je neki že protestovala proti italijanskim zasledenjem ob Rudečem morji. V Rimu se pa za ta protest nič ne zmenijo, temveč mislijo, da se Turčija ne sme protiviti Italiji, če hoče posesti kake kraje ob afriškem obrežju, ker ni zabranila Angliji zasesti Egipta. V Carigradu slutijo, da Italija le išče kakoga povoda, da bi zasela Tripolis. Zato so pa Turki začeli utrjevati obrežja te dežele. Italijanski poslanik v Carigradu grof Corti odšel je za tri mesece na odpust. Sodi se iz tega, da Italija ni voljna dosti dogovarjati se s Turčijo zaradi afriških zadev, da bi celo pretrgala diplomatsko zvezo z njo, ko bi se ta kaj ustavljala njenim nameram.

Iz več krajev prihajajo poročila da so oblastva dobila brezimna pretilna pisma od anarhistov, da **anarhisti** nameravajo dinamitne atentate na javna državna poslopja. Taka pisma so dobili v Hamburgu, Brnu, Londonu in Rimu. Ali prihajajo dotična pisma res od anarhistov, ali pa hočejo le drugi malopridneži vsled poslednjih atentatov v Londonu zbegano občinstvo strašiti, se ne more vedeti. Dobro pa so došla taka pisma vsem onim vladam, katere hočejo proti anarhistom uvesti kake izjemne navedbe. S tem bode skušale parlamente prepričati o resnični potrebi omejenja državljske svobode.

Afriška konferenca je vspreje a pogoje za prisvojenje novih ozemelj v Afriki, kakor jih je določila komisija. — Sedaj je konferenca končala svoje delo. Samo oblika, katero naj bi dala svojim sklepom, še ni določena. Ne ve se, ali bi se jim dala oblika pogodbe, ali pa kake izjave. O tem pa konferenca ni še mogla sklepati, kajti severno-ameriški odposlanik je izjavil, da o tem še nima nikakih instrukcij od svoje vlade.

Ker vidi **Turčija**, da so se pod angleško upravo zboljšale razmere na otoku Cypem, hoče povisati davek, katerega jej plačuje ta otok. Dozdaj je znašal ta davek 114.650 turških funtov, sedaj bi ga pa povečala na 180 funtov sterlingov. Ne ve se pa, ali bode angleška vlada v to privolila. — Turčija se neki misli v posebnej okrožnici na velevalisti pritožiti proti zatiranju mohamedancev pod bolgarsko in rumunsko vlado. Ta okrožnica bode trdila, da se nezakonito mohamedancem jemlje posesiva, ter da se tako silijo izseljevati se.

Kakor novejša poročila iz Kitaja javljajo, bode hud boj med **Francijo in Kitajcem**. V Pekingju ima vojna stranka ves upliv, kar se dá sklepati iz tega, da sta bivša guvernerja yunnanski in quang-ski obsojena na smrt, ker nista zabranila Francozom posesti B. c-Ninha. Li-Hung-Tchang in Tso-Tsung-Tang sta pa tudi ostro kaznovana, ker sta se potegovala za obsojena guvernerja. Tchang-Peeluna so poklicali v Peking in ga degradovali, ker ni dovolj pogumno branil Fu-Ceva. — Kakor brzojavlja admiral Courbet iz Ke-Lunga, je 25. januarja 1500 Francozov s 4 topovi prisvojilo si več sovražnikovih utrd. V tem boji so Francozi zgubili 9 mrtvih in 53 ranjenih. — Kakor sodijo Pariški listi, bode general Briere de l'Isle prodiral o dveh kolonah proti Langsonu. Jedna kolona pojde naravnost čez Bac-Lé. Drugi oddelek pa pojde po Loch-Nanskej dolini, in bode po možnosti obšel kitajske postojanke, ter bode skušal Lang-Sonskej posadki zapreti odhod proti kitajski meji. Vsaka francoska kolona broji 6000 vojakov, Kitajci pa imajo v tem kraju kakih 20.000 mož, ki so pa slabo oboroženi in izvežbani.

Angleški trgovski minister je na nekem shodu govoril o **sudanskem** vprašanju. Rekel je, da nikdo bolj ne želi, kakor angleška vlada konec prelivanja krvi v Sudanu. Čast Anglije pa ni dopuščala, da bi Gordona in tamošnje egiptovske garnizije prepustili svoje osodi. Ko pa bode rešen Gordon in egiptovske garnizije, bode pa Anglija prepustila Sudan Sudancem, naj si sami izberó državno obliko in volijo domačega vladarja. — Vojni minister angleški dobil je iz Kajire brzojavko, v kateri se poroča, da je bil odposlan jeden oddelek husarjev in jeden oddelek Egiptčanov na rekognosciranje v Handub. Ta četa je požgala sovražnikov tabor pri Handubu. Ko se je pa vračala, jo je napal precej močen oddelek sovražnikov. 8 husarjev in 3 Egiptčani se pogrešajo; jeden Egiptčan je pa ranjen.

Izjava.

V prvih svojih pričetkih imela se je leposlovna slovenska knjiga boriti z mnogoštevilnimi nasprotniki, ki so pri vsaki priliki preresetavali, koliko je polnosti, nekeršanskega mišljenja in druge take panteistične ornamentike v tem ali onem leposlovnem spisu.

Ali ti prvi viharji so kmalu utihnili! Z jedne strani so kršanski lepoumniki, ki so radi polnosti obsojali našo leposlovno knjigo, sami sprevideli, da so ravno oni s svojimi kritikami najbolj pripomogli, da je mladina, kojoj so pred „strupom“ obvarovati hoteli, toliko pridnejše prebirala obsojene leposlovne proizvode! Z druge strani pa je končno tudi mej nami Slovenci moralo prodreti prepričanje, da se pri leposlovju ne sme in ne more rabiti tisto kri-

tično merilo, koje se rabi tedaj, če se piše kritika o ti ali oni molitveni knjigi. Ako bi se po tem merilu pretehtavala kralja Salomona „visoka pesen“, ali pa Petrarkovi zaljubljeni soneti, ali še celo poštenega našega Vodnika poezije, dalo bi se brez velikega truda dokazati, da so ti pesniki bili največji grešniki, na katere je kedaj božje solnce sijalo!

Ravnokar pa se je dvignil kritik, ki je prehodil vse pota našega leposlovja, ter gledal povsod samo — malikovalce in panteiste. S svojimi neslanostmi napolnil je ušesa slovenskemu občinstvu, ter dokazoval z besedami, da je vse strupeno, kar poganja na našem leposlovnem polju. Držal se je mož vodila, ki ga v „Faustu“ oznanjuje kruljevi Mefistofel:

„Im Ganzen — haltet Euch an Worte!
Dann geht Ihr durch die sichere Pforte
Zum Tempel der Gewissheit ein!“

Flegmatik bi se nasproti početju nepoklicanega novega kritika tolažil z besedami Ben Akibe, da smo vse to že jedenkrat mej Slovenci — in sicer brez vsake škode — doživeli! To se bode tudi sedaj zgodilo! Dr. Mahničeva kritika zginila bode brez nasledkov z literarnega slovenskega obnebj, kakor zgine na nebu črni oblak, ki ga prepodi ostra sapa še prej, nego je razsul ostro točo po plodnih njivah! To je tako gotovo, kakor gotovo je bil Petrarca duhovnik katoliške cerkve! A živel je že v času od 1304. do 1374. leta! Zavračati kritika nenaravne trditve, dokazovati, da je kritika vsakemu svobodna, a da mora vzlic temu pametna in logična biti, bilo bi v tem slučaju brez dvojbe brezuspešno in nepotrebno.

Dr. Mahničeva ravna se ravno po izreku znanega francoskega diplomata, ki je hotel z jedno samo pisano besedo tistega, ki jo je zapisal, na vislice spraviti! Koliko lažje je na duševna vešala obešati pisatelje, ki so pisali po celo knjigo besed! Take kritične šale se same obsojajo!

Ali z drugega ozira je stvar nevarnejša, kot je videti prvi hip! Najnovejšega slovenskega kritika ostru obsodba obrača se v prvi vrsti proti pesniku, ki ga je podaril slovenskemu narodu duhovski stan. In če se bode nekdanj tehtale obilne zasluge tega stanu za naš narod, ne bode najmanjša ta, da je v njegovi sredi nastopil pesnik — Simon Gregorčič, o katerem se sme trditi, da ima čisto dušo, kakor je čisto zorno jutro mlade spomladi, pesnik, ki je pel pesni, ki dosedaj še nikogar pohujšale neso, če se ni hotel sam in nalašč pohujšati! Proti temu pesniku obrača se neopravičeni — da ne rabimo ostrejšega izraza — naskok Mahničev. Resnica je, da se vsled tega naskoka vrednost in cena Gregorčičevih del niti za las spremenila nista. Kar je zlató ostane zlató, če ga profesorji še tako prelivajo na filozofičnih svojih ognjiščih! Kdor pa pozna pesnika gorečo ljubezen do stanu, kojemu se je posvetil, kdor pozna njegovo prekipečo vernost in resnično pobožnost, ta vé, da se je bati, da bi Simon Gregorčič ne omagal pod trnjevim vencem, ki ga mu lastni stan pritiska na glavo, in da bi ne zakopal bliščečega talenta, kojega mu je Bog položil v trpeče srce, njemu, pesniku v žalost, slovenskemu rodu pa v veliko veselje! Bati se je tedaj, da bi Simon Gregorčič pri teh napadih, ki se sedaj sistematično ponavljajo dan za dnevom ne zgubil ljubezni do pesniškega delovanja. To pa bi bila velika nesreča za ubogi naš narod! V tem je obsežena jedina nevarnost dr. Mahničevega nastopa in ravno zategadelj obsojamo najnovejšo kritikovanje gospoda profesorja z vso vstrajnostjo in odločnostjo.

Napadenega pesnika pa spominjamo na besede svetega pisma, da ni vsak, kdor kliče: gospod! gospod! v resnici pobožen! Kakor je življenje od Boga, isto tako je od Boga tudi dar poezije! Komur ga je stvarnik podelil, naj ga prostoro razvija, sicer se pregreši — proti svojemu stvarniku! Zato raj upamo, da nam slana neslanega kritikovanja ne bode zamorila cvetja v pesnikovem vrtu!

V Ljubljani, dne 31. januarja 1885.

Člani literarno-zabavnega večera.

Dopisi.

Iz Gorice 1. febr. [Izv. dop.] V četrtek 29. m. m. zborovalo je v Gorici katoliško politično društvo za Goriško „Circolo cattolico“. To društvo, ki obstoji že več let in sloni na strogo verski podlagi, ni bilo do sedaj posebno plodonosno, sem ter tja priredilo je o posebnih prilikah kakšno slavnost in besedo, sicer prepuščalo pa je politično polje nasprotnikom brez boja. Zdi se, da so se merodajne

osebe prepričale, da je to v veliko kvar katoliški cerkvi, ter da se bo to zanaprej predručalo. Pozvalo je letos k občnemu zboru tudi Slovence s slovenskimi povabili in voljeni so v odbor možje obeh narodnosti, od katerih pričakujemo uspešnega dela za mesto in deželo. Zjedinjeni Slovenci in konservativni Italijani imajo v mestu in na ozirli tako ogromno večino za soboj, da bi „Corrierocem“ in liberalnim Lahom v kratkem lahko sapo zaprli. Gospodovali bi lahko v deželnem zboru, v trgovinski zbornici, v mestnem starejšinstvu itd. Seveda, tako naglo ne bo mogoče odtrgati liberalcem dosedanjih pozicij. Toda pri resni volji in vztrajnem delovanju dospemo vendar le v primerno kratkem času do cilja. Mi Slovenci pozdravljamo z veseljem ta korak goriških konservativcev in jih bomo po moči podpirali, od njih zahtevamo jedino le pravico in enakopravnost v narodnem ozirju, in nad tem se ne more vender noben človek spotikati.

Isti dan zbralo se je pri Rebku na Goričici lepo število, — blizu 50 — odličnjakov iz Vipavske doline z namenom, da bi v družbi našega pesnika S. Gregorčiča nekoliko veselih ur preživeli. Vabil za to ni nikdo razpošiljal, aranžer ev za ta shod ni ni bilo nikjer, le sem ter tja je drug drugemu na uho pošepetal, da namerava prirediti navedeni dan mnogo duhovnih, učiteljev, županov in drugih veljakov iz Vipavske doline pri Rebku kosilo, h kateremu pride — tako se je govorilo — tudi naš slavn pesnik Gregorčič. To je zadostovalo, prišli so od Prvačine in Šempasa do Hublja skoro vsi duhovniki (17), skoraj vsi učitelji, več županov in drugih odličnjakov, ce o nekatere gospode iz Gorice smo videli mej njimi.

Ta shod spremenil se je sam ob sebi v priprosto a jako presrečno ovacijo našemu pesniku. Videlo se nam je, kakor da bi bila navzočnost slavnega pesnika pomnožila — ako je to sploh še mogoče — navdušenje do njega, vsakemu se je bralo na obrazu, kako se raduje teh ur, katere je v njegovi družbi preživel, vsak bi bil rad pokazal in povedal, kako spoštuje moža, na katerega je vsa Slovenija ponosna. Pri obedu izbran je bil Kriški župnik, ljubezniv, priazen, odkritosrčen gospod in pravi duhovnik, stolaravnatelj, kateri je svojo nalogo spretno rešil, ter nam podal prav dobrih dovtipov in šaljivih opazek. — Kolo napitnic pričel je prvi štanjelski duhovnik g. Klobovs, proslavljajoč navzočnega pesnika, a zatem sledila je napitnica napitnici, da nam ni mogoče vseh navesti. Naš šime je večkrat poprijel besedo, bodisi da je odgovarjal na prejšnje napitnice, bodisi da je sam napravil napitnico, a vse, kar je govoril — in govoril je mnogo in lepo — bilo je v vezani besedi in krasni obliki, vse jako duhovito in okolnosti primerno, verze je kar iz rokava izsipal. Žal da ni bilo nobenega stenografa, ki bi bil vse zapisal.

Da se je v prvi vrsti napilo našemu presvetlemu cesarju in očetu papežu, je ob sebi razumljivo, saj Slo enec se vedno in povsod svojih dobrotnikov spominja in je dober Avstrijec in dober katoličan.

Izboren septet iz domovine slovenskih Čehov, Prvačine, kjer je vsak rojen pevec in godec, razveseljeval nas je vmes z lepimi in jako precizno izvajanimi pesnimi, da smo se težko ločili iz Rebkove krčme, kjer so nam z jedili in pijačo izvrstno postregli. Lep, nepozabljen je bil za vse deležnike dan 29. januarja!

Iz Trsta 1. svečana. [Izv. dop.] (Laška napetost. Odlični rodoljub.) Res čudna je omika naših Italijanov! Ker je zadnjič narodno slovensko društvo napravilo veselico v dvorani sredi Rossetijevega vrta, penijo se kar od jeze naši Lahončiči. Prvi se je „Impertinente“, glasilo napetih Italijanov v našem mestnem zboru spravil nad velikansko hudodelstvo, da smo se upali očitno pokazati ter celo slovensko zastavo razpeli. Enako se jezi „Šalabarda“, italijanski list jednakega duha ter se ne more dosta načuditi, da se slovensko društvo razveseljuje na mestu, kjer je imeniten Tržaški učenjak laški Rosseti bival in preiskaval in spisaval zgodovino izključno laškega Trsta! Joj, joj! kaka pregreha, da nam je lastnik za drage denarje bil p epustil dvorano in vrt. Pač nas bi radi potopili v žlici vode — a varujejo naj se ti irredentari, da jih mi Slovani jedenkrat ne poženemo v morje!

Minoli teden smo pokopali pobožnega rodoljuba Mat. Urbančiča, bogatega tukajšnjega posestnika. Mož je bil rodom s Tolminkoga ter je doživel 72 let. Pri zadnjem sprehodu v novi luči, kamor so ga bili sprelepi topli dnevi izvabili, bil

se je ponesrečil. Zgrabila ga je bila božjast, tako da so ga morali domov prinesiti, kjer je kmalu potem izdihnil svojo blago dušo. In res blago dušo je imel ranjki, ki je v oporoki izmed svojih hiš jedno hišo zapustil škofiškemu odgojevališču dijakov tukajšnje državne gimnazije, ravno onemu odgojevališču, za katero je ranjki škof Dobrila živel in delal pa nabiral vse svoje življenje. In vender se bi sedaj drugi poklicani in nepoklicani radi s tem odgojevališčem proslavljali! Bog nam daj še nekaj takih radodarnih podpirateljev! Ganiti se je treba — in bogati Trst ima dovolj bogatinov, ki bi o pravem času in od pravih ljudi opominjani lahko še mnogo storili za rečni zavod. Slava in večnaja pamet blagemu M. Urbančiču!

Iz Veličanskega okraja 30. januarja. [Izv. dop.] Rtni časniki prinašajo vesti o debelem snegu, da so tu in tam pota in sploh komunikacije za nekoliko časa zaprečene bile, a pri nas se v tej zadevi ne moremo pritožiti, kajti gosp. Matija Hočevnar kot načelnik cestnega odbora potrudil se je, da se je sneg nemudoma po vseh cestah odkidal, in tako v tem oziru ni bila komunikacija zaprečena.

Pa kaj hasni ako se je gosp. načelnik našega cestnega odbora toliko trudil in prizadeval, če pa sosedni okraji svoje dolžnosti ne store.

Na primer v okraji Velikolaškem do meje Zatiškega okraja, nad Krko je takoj bila cesta razkidana. Zatiški okrajni cestni odbor pa se ne gane, ravno tako občina Krška ne. Ali to pristojna denšnjemu času, da od Krke do Zdenske vasi že tri cele tedne ni nikakšnega popotnika s sanjkami zaradi debelega snega.

Okrajni cestni odbor Zatiški, občinsko predstojništvo Krška spi že cele tri tedne.

Lep red!

Iz C. nomija 29. januarja. [Izv. dop.] Že dolgo ni bilo nič poročil iz našega kraja, dovolite da jaz rečem jedno ali dve, ker so vas bogme, stari dopisovalci zapustili. Sicer pri nas tudi ni toliko zanimivih novostij kot pri vas, kjer marsikateri žalujejo za izgubljenim denarjem, vendar so i tu nekoji v skrbeh za novce, ki so šli z onim Vašim velikim prijateljem, ki se je sam obsodil v smrt. Odkar je odšel isti gospod, je tudi večji mir v našem kraju, p. emda ne spimo ravno nelelavno spanje. Naša Čitalnica skuša po m. gočnosti ustreči vsem članom. Naročila si je več časopisov in njene veselice nas opominjajo na njen cvet v prešlih letih. V slovenskem uradnem dnevniku bile so ob času pohvaljene neke gospe i gospodičine, koje so si za te veselice stekle gotovo dosti zaslug, a vidi se mi, da so se nekoje pozabile bodisi hoteč ali ne-hoteč.

Med temi požrtovalnimi gospodičinami mi je pred vsem omeniti Ivanke Sprajcarjeve, ki nas je pri treh igrah razveseljevala z izbornim svojim igranjem. Upamo, da ni bilo zadnjikrat; le tako dalje! Kakor se nam je razglasilo čaka nas ta predpust še sijajni ples v dan 1. februarja i maskerade 15. istega meseca. Spodobilo bi se, da nam sl. odbor na Vodnikovo tudi preskrbi vsaj kak govor o prvem našem pesniku.

Tukajšni bedi hoče odpomoči nova ustanovljena, potrjena hranilnica. Želimo, da skoro počne svoje delovanje, kajti čujem, da bode izposojevala novce po 7%, kar bode našemu kraju velika do-brota, kajti tu jemljejo po 10%, da i do 52% in niti jedna bližnja hranilnica ne more se v tem oziru hvaliti. O naši dolenski železnici je zadnji čas vse potihnilo, morda ker je deželni poslanec naših mest odšel v Beč. Čitali pa smo nekaj o Kamniški železnici, mi jo Kamničanom privoščimo no to stoji, da je naša deset potov potrebnejša. Sedaj hodi pošta iz Kočevja do nas in privaža nam ne-koje stvari tudi iz Ljubljane, samo novine hodijo nam še vedno čez Metliko. Ker so zadnji čas na Vagenšperku bili hudi zameti, dobivali smo vse no-vosti navadno čez dva dni, torej — stare novine. Nam bi bolj ugajalo, da imamo naravnostno poštno zvezo čez Kočevje v Ljubljano, ne pa črto Kočevje-Rakek-Ljubljana. Morda bi kaka prošnja mesta in bližnjih občin pomagala k temu.

Iz Lije 4. februarja. [Izv. dop.] Dne 1. februarja imeli smo zopet tombolo pri g. Oblaku, katero je priredil naš gosp. c. kr. okrajni glavar in vnet šolski prijatelj na korist domačej šoli. Slava mu! Že na Silvestrov večer, ko je imelo slavno tu-kajšnje uradništvo malo zabavo, določil se je odbor

kateri ima v teku januarja vse potrebno ukreniti, da se tombola kolikor moči dobro obnese.

Odborniki: gospa Pavličeva, gospa Vončinova, gđ. Jenko, potem gg. M. Jeretin in Dovjak storili so vse, kar je imelo uplivati na dober uspeh pri-četega dela. Noben pot ni jim bil pretežaven, no-ben prijatelj preoddaljen, da ne bi ga doseglo pri-jazno vabilo, naj tudi on položi svoj dar v prospeh učeče se mladeži. Živeli!

Istina je sicer, da se nahaja malokje toliko revnih otrok, ko ravno v Litiji, k čemur pripomore menda največ množina poženjenih delavcev, ki pri vsej pridnosti neso v stanji preskrbeti svojih otrok z vsem potrebnim.

Nasprotno pa je malokje tako darežljivo urad-ništvo in prebivalstvo, ko ravno v Litiji, kar se je pokazalo že pri tolikih prilikah.

Gotovo ne pretiravam, če trdim, da Litijani tekmujejo v tem oziru z marsikaterim mestom. Le pogledimo časopise, ki kažejo dohodke veselice po veliko bolj obljudenih krajih in prepričali se bomo, da zaman iščemo vsote „dve sto goldinarjev“, toliko znaša namreč dohodek ravno imenovane tombole.

Bilo je pa tudi toliko odličnih gostov in ob-činstva, da se je vse trlo in marsikateri prepozno došli, moral se je vrniti, ker celo prostrane sobe gosp. Oblaka bile so v ta večer pretesne. Koncem tombole zahvali se g. nadučitelj najsrčneje v imenu šole odličnim gostom, ki so že tolikokrat pokazali, kako pri srci jim je šolstvo, kako splošna ljudska izomika, dobro vedoč, da je ravno od te odvisen ves blagostan človeštva.

Na to zapeli so Litijski pevci nekaj lepih pesnij. pri katerih smo čuli v prve zvonki tenor g. učitelja Bartela. Ker nam je v tem gospodu do-šel že toliko časa pogrešani tenorist, naj bi se vsaj sedaj ustanovilo v Litiji tako zaželjeno pevsko društvo. Močij ne manjka, treba le nekoliko dobre volje in vstrajnosti. Običajen konec te tako dobro izvršene veselice bil je — ples.

Čudno je le, da se gđ. učiteljica vselej od-tegne, kadar se napravi kaka veselica v prid šoli! Ako se učitelji sami ne bodo brigali za prospeh šolstva, kdo pa naj bi se?

Iz Goč pri Vipavi 30. jan. [Izv. dop.] († Gosp. Ivan Vertovec župan.) Vsprejmite par vrstic iz naše občine. V ponedeljek 19. janu-varja šel je naš župan Ivan Vertovec na somenj v Sežano, da bi nekaj blaga prodal. Gredoč z doma naročil je, da ne pride tisti dan domov, ampak da bi obiskal svojega prijatelja na Krasu.

Žali Bog, ni mu bilo dano, da bi še koga obiskal. Vozeč se iz Sežane, se voz zvrne in župan, Ivan Vertovec, pade tako nesrečno z voza in se na sence tako udari, da je potem ob 1 uri popolunoči v gospodu zaspal.

Rajnki je bil še le 34 let star in osem let udovec, ter samo dve leti poročen. Njegova soproga je na poro lu umrla, kmalu potem tudi otrok. Ne-mila mu je bila osoda ves čas njegovega življenja. Boril se je rajnki večno za našo narodnost in za naše blagostanje. Ko bi imeli še mnogo takih mož, bi se že bila pred več leti ustanovila čitalnica v naši občini, kakor v drugih. Pred letom je bil rajnki iz-voljen županom. Tudi tu je bil na pravem mestu, vsi so ga spoštovali, vsi ljubili kakor očera. Ko se je žalostna vest raznesla, da se je gospod župan po-nesrečil, je vsa občina povpraševala, je li res. Tola-žili so se: pa saj ni tako hudo, saj bo še prišel mej nas. V sredo 22. t. m. je bil rajnki prenešen iz krème g. Fr. Bizjaka, pri katerem je na mrtvaškem odru ležal, na mirodvor. Spremilo ga je Sežansko starešinstvo na čelu gospod H. Muhorčič, častita duhovščina in še mnogo drugih. Vozovi iz domače vasi prepeljali so pokojnika domov in g. Šr. Habe poslal je svoj voz za prevožno ranjkega. Žalostna je bila vožnja, a še žalostnejše je bilo, ko so truplo rajnkega v domačo hišo pripeljali in položili na mrtvaški oder. Vse je hitelo rajnkemu zadnje čast skazat. Še bolj žalosten pa je bil naslednji dan. Vse je bilo žalostno, vse praznično oblečeno. Iz sosednih vasi so dohajali, znanci in prijatelji, da ga spremijo do groba. Ob 10. uri dopoldne žalostno zapoje zvonovi; ter naznanjajo občanarjem ločitev preljubljenega gosp. župana. Ko so rakev vzdignili zapoje domači pevci prežalostno pesem „Ločitev“. Počasi se je pomikal sprevoz dalje proti cerkvi. Po končani sv. maši zapoje zopet pevci „Blagor mu, ki se spočije“ in potem še na grobu „Jamica tiha“. Ko so poslednjo pesmico zapeli, ni niti jedno oko

suho ostalo. S teškim srcem smo se ločili in zapu-stili rajnkega na mirodvoru. Bog mu daj večni mir, občini pa vrednega naslednika! Občinar.

Iz Trsta 5. februarja. [Izv. dop.] Politično društvo „Edinost“ zborovalo je v nedeljo v Ros-settjevi dvorani. Predsedoval je g. Nabergoj in zborovanje je bilo precej živahno. Kajti volitve v deželni mestni in državni zbor stopile bodo hipoma pred duri, zato se je pa društvo tudi oborožilo ter izvolilo zraven odbora še centralni volilni odbor in šest okrajnih volilnih odborov po okolici, kateri imajo nalog, preskrbeti, če je mogoče, domačega okoličanskega kandidata za prihodnje volitve, ter nadzorovati tihotapno lahonsko društvo „Concordia“, katero hoče takrat napasti z vso silo tudi okolico Tržaško. Bil je prečitan odlok ministerstva za uk in bogočastje na prošnjo, katero je društvo ušlo, da bi se v višji gimnaziji poučevalo tudi nekoliko ur slovenščine. Gospod minister za sedaj še ne spozna potrebe, da bi se v zgornjih razredih nekaj ur o-dločilo slovenščini. Kaj takega smo se že nadejali, saj so to navadne rešitve takih prošenj. Vsprejela se je tudi resolucija, na predlog g. Kamuščica, da bi se naprosila vlada, naj upelje na državnih mest-nih šolah v prvih dveh razredih za Slovence slo-venski, za Italijane laški učni jezik in še le potem v III. razredu nemški učni jezik, ki je sedaj ve-ljaven za vse tri narodnosti v teh šolah. Sklenil je občni zbor tudi, da naj društvo priredi v Pazinskem okraji spomladi občni zbor, kateri bode glede vo-litev mnogo uplival. Po tem je bil voljen odbor. Nek odbornik je predlagal, da naj se voli per accla-mationem ter čital z listka odbornike in namestnike, kar se je odobrilo (!). Dnevni red je bil končan in zbor s trikratnim živio na presvitlega cesarja za-ključen.

V soboto bode imelo „Delavsko društvo I.“ v gledališči Fenice ples, za kateri se velike priprave delajo, zlasti, ker bode gledališče sijajno okrašeno. Delavsko društvo II. pa bo imelo v nedeljo svoj redni občni zbor. Letni račun kaže, da je imelo društvo 100 udov ter da je kljub bolezni, ki so v Trstu razsajale, prihranilo in namnožilo svoj ka-pital za 739 gld., tako da znaša društveno premo-ženje koncem leta 1223 gld. Nesrečni prepiri poro-dili so to društvo, katero je pa tudi slovansko, toda mirno, brez osebnih prepirsov in se bode dvignolo na jednako stopinjo, kakor društvo I. Ker je ravno-kar svoja pravila času primerno predručilo, bode tekoče leto tudi storilo velik korak, ker je odbor izbran iz vestnih gospodarjev. Saj je obilo sloven-skih delavcev v Trstu, lahko so v dveh društvih, in obe društvi jih bosta imeli dovolj. Komur ne dopada društvo I., naj pristopi društvu II. in obratno. Najbolje bi sicer bilo, da je vse združijo v jedno samo društvo, a ker to nikakor ne gre, moramo zadovoljni biti, da imamo dve društvi. Priporočamo torej tudi društvo II. Povod prepiram sicer ni od-stranjen a tolažimo se, da bi brez vojne niti svet ne obstal.

Domače stvari.

— (Presvitli cesar) podaril je prosto-voljni požarni brambi v Bizaviku 60 gold. in pogo-relcem v Tinovci, okraj Slovenjo-Bistriški. 300 gld.

— (Konfiskacija) zadela je naš list dva dni zaporedoma. V torek zaplenili so nas zaradi podlistka z naslovom „Predpustne slike“, ki je imel tako nedolžno vsebino, da bi bili prej svojo smrt, nego zaplenbo pričakovali. Podlistek zaplenili so kar „en bloc“, tako, da niti ne vemo, kateri stavek je zakrivil motenje javnega miru in r-da. Uožili bomo proti tej zaplenbi ugovor. Vemo sicer, da z ugovori nemamo sreče, ali vsaj to bo-demo dosegli, da se bode povedalo, katere misli so bile pregrešne, katere pa ne. — V včerajšnji šte-vilki pa je bil povod zaplenbi drugi uvodni članek z naslovom: „Vlada in naše šolske razmere“. V tem članku opisovale so se šolske razmere v Trstu in kako mestni zbor Tržaški Slovincem na-sproti osorno postopa. Da p. n. naročnike, ki že dva dni neso nobene številke našega lista dobili, po možnosti odškodujemo, dodali smo današnji številki štiri strani priloge.

— (Konfiskacija.) „Slovana“ 3. številka z dne 1. t. m. zaplenila je c. kr. deželna vlada za-radi kratke notice o vladiki Strossmayer-ji, v kate-rej je bil govor o spletkah, ki se snujejo proti „prvemu Jugoslovanu“. — Uredništvo „Slovana“

Dalje v prilogi.

bode prihodnjo številko za dve poli pomnožilo, tako da bode imela 4. številka vsega vkupe štiri pole.

— (Slovenski državni poslanci) so telegrafično čestitali Strossmajerju k sedemdesetletnici. Čestitke poslali so tudi dalmatinski poslanci, češki klub in nekateri poljski poslanci.

— (Imenovanje.) Vladoi kancelist g. Andrej Kraner imenovan je vladnim tajnikom, poštni akcesist g. Adolf Rohman pa vladnim kancelistom.

— (Slovstveno zabavni večer.) Preteklo soboto bila je udeležba jako živahna. Okolu 45 gospodov prišlo je na zabavni večer. Predsedoval je sprva stavbeni svetnik g. Fr. Potočnik, potem pa dež. tajnik M. Kreč. Berilo imel je g. Brunet, ki nam je jako živo risal slikovitost Solčave ter vmes upletel lepo narodno pripovedko, kako je „Iglu“ navstala. Njegovo berilo je bilo jako pohvalno vsprejeto in želeli bi bilo, da bi jednaci beril bilo še več. G. dr. Tavčar prečital je potem izjavo proti neosnovanim napadom na pesnika Gregorčiča. Vsi člani vsprejeli so z navdušenimi dobroklici to izjavo, katero priobčimo danes na drugem mestu. Fond za potovanje pevcev v Prago se je v ta večer zdato pomnožil. Darovali so: dr. Tavčar, J. Vilhar, dr. Stor po 10 gold., J. Hribar, Kreč, in Prosenec po 5 gold., posebe pa se je nabralo 5 gold. vkupe 50 gold.

— (Zabavna kronika.) „Vodnikov ples“ v naši Čitalnici bil je tudi letos izredno sijajen. Število plesalcev bilo je sicer nekoliko pičleje nego druga leta — plesalo je blizu 60 parov, — a ples odlikoval se je po bogatih in elegantnih opravih lepega spola, po izrednej živahnosti in vztrajnosti, tako da smelo trdimo, da je bil „Vodnikov ples“ najlepša veselica mej vsemi, kar jih je bilo ta predpust. Mej dostojanstveniki na Vodnikovem plesu imenovati nam je: deželnega predsednika barona Winklerja in deželnega glavarja grofa Thurnau. Šišenska Čitalnica imela je v ponedeljek v Koslerjevi pivovarni svojo slavnostno Vodnikovo besedo s plesom. Prostori bili so vsi prenapolnjeni, vse točke sporeda jako dobre, posebno vrlo se je obnesel „Naš mešani zbor“ (Stegnar). V burki „Krojač Fips“ pa je gosp. Kajzel prouzročil toliko smehu, da smo bili v zadregi, koga bi bolj opazovali, Fipsa ali pa smijoče občinstvo. Po besedi bil je živahen ples, trajajoč do jutra. Vsa veselica bila je prav lepa in jako točno prirejena. Pevsko del. društvo „Slavica“ imelo je ta dan v čitalnični restavraciji svoj „Venček“. Prostori bili so jako polni, zabave bilo je mnogo in deležniki te veselice so polni hvale.

— (Vabilo k LXVI. odboru „Matice Slovenske“) v soboto 14. februarja 1885. l. ob 5. uri zvečer v Matičini hiši na Kongresnem trgu št. 7. Dnevni red: 1. Potrjenje zapisnika LXV. odboreve seje. 2. Naznanila prvo sedstva. 3. Poročilo tajnikovo. 4. Poročilo književnega odseka. 5. Poročilo gospodarskega odseka o računskih sklepih za 1883. in 1884. l., o proračunu za 1885. l. in o društveni bilanci. 6. Pretresanje tajnikovega poročila ob odborovem delovanju od 1. novembra 1883. l. do 31. januarja 1885. l. 7. Posamezni nasveti.

— (Občina Bled) imenovala je g. Karola Luckmanna častnim občanom.

— (Umrli) je g. Draotin Terjašek, kaplan v Šmartinu na Paki v 62. letu svoje dobe. R. I. P.

— (Umrli) je dne 30. januarja t. l. po kratke bolezni gospod Josip Pauser, posestnik in c. kr. poštar v Dolnji Vasi pri Ribnici, v 73. letu svoje starosti. Lahka mu zemlja! — Dne 27. m. m. umrl je v Dečivasi v Žužemberškem okraju bivši gozdar Cobelsberske graščine. Doživel je visoko starost, 97 let. Njegova za tri leta starejša sestra je še popolnoma čvrsta. — Pokojnega dr. Kocelija otroka umrla sta preteklo praznike. Sinek v nedeljo, hčerka pa v ponedeljek, oba za davico.

— („Kresa“) 2. snopič ima naslednjo vsebino: Arabela. Roman. Spisala Pavlina Pajkova. — Pesni mladeniške ljubezni. A. Pin. — Slika in srce. Novela. Spisal dr. Stojan. — Cvetlični duhovi. A. Funtek. — Majka in sinovi. Mirko. — Narodne pripovedke. Priobčuje Mat. Valjavec. — O narodnih pesnih koroških Slovencev. Spisal J. Scheinigg. — Nekoliko literarnih opazek. Spisal J. Pajk. — Še enkrat nemška pesen o Hildebrandu in njene setre slovanske. Dr. G. Krek. — Luka Zima. Dr. Križan. — Drobnosti.

— („Dolenjskih Novic“) došla nam je 3. številka. Vsebina je toli mnogovrstna in tako po domače pisana, da bode najpriprosteji človek, ako

le čitati zna, v tem listu našel dosti pouka in zabave. Prekoristno bi bilo, da se „Dolenjske Novice“ udomačijo in pridobe prav veliko naročnikov.

— („Vrtec“, časopis s podobami za slovensko mladino) ima v 2. številki za mesec februar sledečo vsebino: 1. Lipa pri starem gradu (pesen zložil V. Škoda); 2. Kum pripoveduje (povest iz hrvaščine); 3. Čarovnica in solnčeva sestra (pripovedka iz ruskega); 4. Pobožni otrok (s podobami); 5. Srajca zadovoljnega (zapisal Belski); 6. Dimnikar (s podobami); 7. Sanje (pripovedka); 8. Gostoljubnost pri Slovanih; 9. Pred Bogom smo vsi jednaki (iz češčine); 10. Otroci! usmilite se ptičev (s podobami); 11. Gašparjeve zabave (nadaljevanje); 12. Listje in cvetje. — Iz tega je razvidno, da ima tudi ta „Vrtec“ številka dokaj zanimivega berila za našo nežno slovensko mladino. Zatorej naj se podviza naročiti vsak, komur je do tega, da dobode naša šolska mladina poučno-zabavnega berila v roke. „Vrtec“ stoji za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr.

— (Izgred.) V torek zjutraj, ko je bil „Slavčev ples“ v steklenem salonu čitalniške restavracije že končan in ni bilo razen gostilničarja in poslov nikogar več v Čitalnici, prišli so trije Ljubljanski tički mej njimi tudi neki Avgust Zornič. Zahtevali so h kratu sto litrov piva, „sicer bo šla Čitalnica v zrak“. Gostilničar odbil je prav odločno to zahtevo in ni jim dal niti jednega litra, rekoč, da se bode gostilna zaprla, da gredo posli spat. Na to potegne Zornič nož, s katerim preti krčmarju, njegov tovariš ga pa udari z nekim lesom. Ko je prišla policija, zbežala sta dva razgrajalca, Zorniča pa je policija prijela in izročila ga deželni sodniji. To je vestno poročilo o tem izgred, vse druge govorice, ki se raznašajo po mestu so neosnovane izmišljotine.

— (Iz srednje Istre.) Kako znado c. kr. poštne uradniki zemljopis! Časopisi, koji imajo napis — „Istra, via Divača“ in še po vrhu seveda natančno tiskano zadnjo pošto, pošiljajo se navadno kar v Dalmacijo, od koder se še le čez 8 dolgih dnij čez Pulj vračajo na omenjeni kraj, ko je kaka usmiljena roka besedo „Istra“ šestkrat z modrim svinčnikom podčrtala. Pisatelj teh vrstic dobil je nek časopis, koji je imel naslov natančno tiskan, že večkrat iz necega Castelnuova v Dalmaciji čez 8 dnij, akopram prihaja omenjeni časopis iz severnih krajev avstr. države. Želeti bi bilo, da se omenjeni uradniki bolj pazno ozirajo na naslove, da se ne godé taki neredi. „Istran“.

— (Za notranjo opravo dvoran „Narodnega doma“ v Rudolfovem) blagovolili so darovati v teku meseca januarja t. l. preč gosp. F. S. Pirc, kapitar benediktinskega samostana v Št. Pavlu na Koroškem, 5 gld., gosp. Viljem Pfeifer, državni in deželni poslanec, župan na Krškem, 5 gld., g. prof. Šuklje 1 gld. Vsem darovateljem izreka najtoplejšo zahvalo odbor.

— (V hranilnico kranjsko) uložilo je pretekli mesec 1878 strank 413.504 gld., izplačalo pa se je 2009 strankam 276.309 gld. 31 kr.

— (Ujet tat) Včeraj popoldne ukral je postopač iz Litjskega okraja posestniku na Karlovski cesti iz stanovanja srebrno uro in verižico. A posestnik kmalu tatvino zapazi in teče za tatom, kateremu je bil blizu Prul za petami. Tat, videč, da ni moči ubežati, pokleknil je na cesti in držeč ukradeno uro v rokah, prosil je posestnika, naj se ga usmili, in ne ovađi policiji. A posestnik izročil je tatu ravno došlemu mestnemu redarju. Do svejete Florijana cerkve šel je tat mirno, tam pa je povabil redarja, naj gre z njim v gostilnico k Franci, kjer bodo dal za 1 ter vina in naj pusti vso stvar v miru, saj je bila vsa tatvina le gola šala. Ker policaj ni hotel nič slišati o tem, začel se je tat obotavljati in prouzročil velik škandal na ulici, da se je zbralo mnogo stotin ljudij. Naposled so ga redarji ukrotili in odpeljali na rotovž.

— (Tatvina.) Neki tovarniški delavki ukrala je znana vlačuga hranilnično knjižico ter na knjižico v hranilnici vzela uloženih 160 gld., z denarjem pa pobegnila iz Ljubljane.

— (Tatvine.) Trije pomočniki pobili so včeraj na sv. Petra nabrežji tri okna pritličnega stanovanja in ukrali z okna blazino. A policija jih je, da si hitro tekli, vse tri prijela. — Na Preširnove trgu ukral je včeraj neznan tat v g. Žitnikovi hiši iz čevljarske delavnice par pričetih čevljev in mnogo čevljarskega orodja.

— („Hrvatski Sokol“) imel je v preteklem letu 10 častnih članov, 45 ustanovnikov, 542 podpornih, 356 izvršujočih članov in 10 predtelovalcev, vkupe 961 članov. Društvenega premoženja je 57.473, dolgovi pa — 47.486 gld., torej čistega premoženja 9989 gl. Čestitamo bratom Hrvatoma na tem lepem napredku, ki naj bi bil našim krogom v spodbuj.

— (Snežen plaz) udrl se je preteklo soboto na Plešici, blizu sv. Lovrenca ob koroški železnici, ter podsul pet drvarjev, ki so v dnu doline delali. Nesrečnežev ni mogoče rešiti, ker je kup snega tako ogromen, da se ne ve, kje bi se začelo kopati.

— (Vabilo) k veselici, katero priredi „Narodno kmetijsko društvo“ v Dutovljah dne 8. februarja 1885. l. v prostorih g. Ant. Stoka. — Spored: 1. G. vor. — 2. Petje; pojo domači pevci. — 3. Petje kraškega kvarteta. — 4. Petje; domači pevci. — 5. Petje; kraški kvartet. — 6. Igra. — 7. Petje; domači pevci. — 8. Tombola. — 9. Ples. — Začetek ob 6 1/2 uri zvečer. — Vstopnina k besedi za osobo 20 kr. Vstopnina k plesu za osobo 50 kr. Listek za tombolo 20 kr. Za tombolo so pripravljeni 4 dobitki. — Pri plesu svira dobra domača godba s pomočjo družih izvežbanih godcev.

— (Puljska Čitalnica) priredi 7. t. m. v spomin Valentinu Vodniku v prostorih restavracije „Apollo“ besedo s plesom. Program: 1. Naprej, svira godba. 2. Slovan, moški zbor. 3. Slavnostni govor. 4. U boj, moški zbor. 5. deklamacija. Domovini. 6. Kje dom je moj, svira godba. 7. Jadransko morje, moški zbor. 8. Oj banovci, svira godba. 9. Gluh mora biti, burka v 1 dejanji. 10. Ples. K obilni udeležbi vabi odbor.

— (Vabilo k slovesnosti), katero priredi „Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“ v spomin Val. Vodnika v soboto, dne 7. februarja t. l. v restavraciji Dreherjevi na Travniku, št. 16. Začetek ob 7 1/2. uri zvečer. — I. Beseda. 1. Ouverture „Graničarji“, uglasbil pl. Zajic; svira godba. — 2. V spomin Val. Vodniku; uglasbil Hajdrih; poje zbor. — 3. Slavnostni govor. — 4. Hervaticam, uglasbil pl. Zajic; poje zbor. — 5. Val. Vodniku; zložil dr. L. Toman; deklamuje gospdč. J. F. — 6. „Kateri bo?“, veseloigra s petjem v dveh dejanjih. — 7. Srečkanje. Igra se na 16 dobitkov. — 8. „Slovanka“, četvorka, vgl. I. Strauss; svira godba. — II. Ples. — Pri besedi in pri plesu svira godba c. kr. pešpolka vojvoda Ludovik bavarski. — Vstopnina za osobo 10 kr., številke za srečkanje po 10 kr.; gospodje plesalci, ki dobijo posebna znamenja, po 80 kr. — Vstop je dovoljen udom tega društva in njih družinam, kakor tudi udom drugih slovenskih društev, katera so vabljena. Neudom imenovanih društev ni dovoljen uhod brez vabila.

— (Vabilo na veselico), ki jo priredi Čitalnica v Šmarji pri Jelšah v dan 8. februarja t. l. v dvorani Jagodičevi. — I. Beseda. 1. Vilhar: „Domovina“, mešani zbor. — 2. Govor. — 3. Igra na klavirji s 4 rokami. — 4. Orožen: „Želje“, mešani zbor. — 5. Igra na klavirji s 4 rokami. — 6. dr. G. Ipavice: „Slovenec sem“, m. zbor. — 7. „Sarafan“ s spremljevanjem na klavirji. — 8. Tribnik: „Slavčku“. — 9. dr. G. Ipavice: „V mraku“. — II. Ples. — Začetek ob 7. uri zvečer. — Vstopnina 50 kr., dame oproščene. — Godba domača.

— (Vabilo k veselici), katero priredi bralno društvo „Sloga“ dne 8. febr. t. l. v Št. Vidu nad Vipavo. Spored: 1. „Bože živi“, moški zbor. — 2. „Šta čutiš“, moški zbor. — 3. Igra: „Pol vina, pol vode“, vesela igra v jednom dejanji. — 4. „Jadransko morje“, moški zbor. — 5. Komični prizor s petjem. — 6. Ples. — Začetek ob 6 1/2 uri zvečer. Vstopnina za ude 10 kr., za neude 20 kr., sedež 20 kr. Vstopnina k plesu 50 kr. K obilnej udeležbi uljudno vabi Odbor.

— (Bralno društvo v Velikih Žabljah) priredi dne 8. februarja t. l. veselico s plesom in tombolo. Pri plesu bo sviral Goriški orkester. Začetek ob 4. uri popoldne.

— (Za konjerejce.) Plemenski žrebec, vzrejen na graščini pokojnega g. Dragotina Rudeža, prodal se je pretekli teden za 900 gold. za žrebčarijo pod Ljubljano. To je najvišja vsota, ki se je do sedaj plačala za domače plemo.

— (Šolki obisk v Štajerskej.) V Štajerskej bilo je lansko leto 166.688 za šolo godnih strok, od katerih jih je obiskavalo 147.242 javne ljudske in meščanske, 2154 srednje ali više šole, in 6153 zasobne šole. Radi telesne nezrelosti, radi

duševne ali telesne nezmožnosti ni hodilo v šolo 3878 otrok. Od normalno zdravih šolskemu obisku podvrženih otrok bilo jih je lani 7261 ali 4-46% brez šolskega pouka. Sicer je pa hodilo v šolo 3563 otrok 4 km. daleč t. j. dalje, nego je po zakonu predpisano.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 5. februarja. Deputacija slovenskih poslancev izročila danes grofu Taaffeju spomenico zastran slovenščine v šolah. Taaffe obljubil, da bo govoril z učnim ministrom.

Djakovo 4. februarja. Sinoči na predvečer sedemdesetega rojstnega dne vladike Strossmayerja veličastna ovacija meščanstva Djakovskega. Impozantna baklada s petjem in sviranjem godbe. Navdušenje naroda nepopisno. Djakovo sijajno okrašeno.

Dunaj 3. februarja. Včerajšnji ples obrtnikov (industriellen) bil najsijajnejša veselica te sezone. Redutne dvorane prenapolnjene. Mnogo odličnih oseb iz vseh krogov. Ministri Taaffe, Kalnoky, Bylandt, Falkenhayn, Pino. Cesar se je malo prehladil in zaradi tega se odpovedal. Cesarica prišla je vkupe s cesarjevičem in s nadvojvodinjama Marijo Terezijo in Marijo Immaculato, z nadvojvodi Ljudevitom Viktorjem, Karolom Ljudevitom, Albrechtom, Viljemom, Rainerom. Cesarica, cvetočega lica, nagovorila je vse patronese ter gledala kotiljon, četvorko. Cesarjeviču predstavilo se je več obrtnikov. Dvor odšel je s plesa čez pol ure.

London 5. februarja. Brzjavka Wolseleya poroča: Mahdi vzel je Kartum vsled izdajstva. Gordon najbrže ujet.

Novi York 3. febr. Mlada žena, kakor se govori, strežnica v angleški bolnici, ustrelila je včeraj na ulici petkrat z revolverjem v Odonovana Rosso. Rossa zgrudil se je, a ni teško ranjen. Napadavalco so deli v zapor.

London 3. febr. (Oficijalno.) General Earle zasel je v 1. dan t. m. Birt, katero je sovražnik ostavil.

Razne vesti.

* (Razstava Vereščaginovih slik.) Slavni ruski slikar Vazilij Vereščagin bil je minuli teden na Dunaji ter je na posebno prošnjo Dunajskega občinstva obljubil konci letošnjega leta najbrže meseca novembra v umeteljniškem poslopju naše prestolnice razstaviti svoje najnovejše slike.

* (Budapešta — gnezdo anarhistov.) Po umoru policijskega svetnika dra. Rumpfa v Frankobrodu ob Menu dopisovali sta si jako marljivo in pogosto policiji v Budapešti in v Frankobrodu. Frankobrodski policija objavila je Budapeštanske, da je v Hockenheimu zasačeni morilec policijskega svetnika dra. Rumpfa, čevljar Julij Lieske dlje časa bival v Budapešti in bil v zvezi s tamošnjimi krvavci. Ker je v Budapešti tiskani list „Komunist“ baje umor policijskega svetnika Rumpfa že prej napovedal, je očitno, da je Julij Lieske že v Budapešti, — baje le dva dni — bivač sklenil Rumpfa umoriti. Policija ogerske prestolnice je zadnje dni marljivo delovala, mnogo zvedela, mnogo oseb prišla in zaprla in obilo ljudij pod policijsko nadzorstvo dela. Pri nekej hišnej preiskavi dobila je policija tudi preobilo pisem, katera jasno dokazujejo, da je Julij Lieske morilec Rumpfov. Nek policijski uradnik je že odpotoval v Frankobrod, da lastnoročno izroči ta zanimiva pisma nemškemu oblastvu. Kakor je videti, je Budapešta gnezdo krvavcev in središče anarhistike propagande.

* (Potres v Bosni.) 2. t. m. ob 9. uri zvečer imeli so v Banjaluki, Jajcih, Vacarvakufu in v Travniku 8 sekund trajajoč prav močan potres, kateremu je bila mer od zahoda proti vzhodu.

* (Potres.) Iz Konstantine se 1. t. m. brzojavlja: Včeraj čutili so v Msili potres, vsled katerega se je 8 arabskih hiš podrlo. Ljudij ni nobeden poginil.

* (Potres.) V Valparaizu imeli so 27. m. m. ob štirih zjutraj dolgo trajajoč močan potres.

* (Nov parnik za Bodensko jezero.) Število Bodenskega jezera parnikov se bode v kratkem za jednega pomnožilo. V Kostiškeji ladjedelnici namreč stesana avstrijska salonska ladja „Cesar Fran Josip I.“ bo kmalu dodelana. Novi parnik nadkrovljavo bode po velikosti, ličnosti, pripravnosti in dragoceni opravi vse druge ladje Bodenskega jezera. V dveh mesecih bode delo gotovo, tako da prične prekrasni parnik, kojega stroj ima 100 konjskih močij, za poskušnjo voziti že konci meseca marca t. l.

* (Washington.) Krasen in velikanski spomenik v čast Juriju Washingtonu je že dovršen. Obelisk, postavljen v mestu Washingtonu je gorastna piramida, 555 čevljev visoka, tedaj vsekakor najvišja stavba na vesoljnem svetu, ter stane 1.200.000 dolarjev. Velika električna luč vrhu obeliska vidi se

kakor mala migljajoča zvezda na nebesu. V rojstni dan Washingtonov 22. febr. t. l. vršilo se bode s svečanostno blagoslovljenje krasnega spomenika. Svečani sprevodi in navdušeni govori, slaveči dejanja slavnega ameriškega rodoljuba, poveljevalci bodo ta imenitni dan. V sredi obeliska vzdano je mnogo spomenskih kamenov poslanih iz raznih delov sveta in okrašenih z raznovrstnimi napisi. Vsekakor je ta velikani tudi spomenik ameriške umetelnosti.

* (Dve smrtni obsodbi.) Pred sodiščem v Ogulinu vršila se je 23. m. m. glavna obravnava zoper Rafaela Pievaca, Rafaela Zorič-a in Jandra Kosica zaradi zavratnega umora. Slednja zatoženca spoznali so krivima ter ju obsodili v smrt na vislicah in sicer bode prvi obešen Rafael Zorič, za tem pa Jandro Kosic. Rafael Pievac bil je nekrivim proglašen.

* (Bob — prouzročitelj umora in smrtna obsodba.) Sodnijski dvor v Debrecinu obsodil je 29. januarja t. l. hlapca Jurija Juhača in Štefana Lukača v smrt. Človek bi skoraj ne verjel, kakošna malenkost včasih prouzroči umor. Zatoženca bila sta v službi pri posestniku Franu Arvi. Ker jima je nekoč domača gospodinja Sara Erdei dala baje premalo boba za večerjo, vrgla sta nesrečnico v vodnjak. Ko je ubožica v ozkem vodnjaku obtičala, suvala sta jo s železnimi vilami toliko časa, da se je pogreznila in utonila. Zločinca priznala sta zlodejsko.

* (Biseri srbske kraljice.) Iz Belegrada se 31. m. m. poroča: O poštni tatvini bisero srbske kraljice Natalije potihnila je sedaj nekoliko občna govorica, odkar se je zvedelo, kako je prešel paket s p.šte. 20. decembra m. l. nalagali so poštno pošiljavo na poštni voz. Mej drugimi dragocenostimi deli so tuji paket napolnjen z biseri namestu v voz na poštni voz. Mej vožnjo pal je paket na potu s kolodvora v mesto z voza in se razrahljal. Mimo prišli izvošček Josip Mikeš zagleda paket, ogleduje svetle kamenčke, jih pobere, nese domov in drugi dan se napoti k urarju Josipu Akselradu prodajat najdene blesteče reči. Akselrad ponudi prijatelju za paket 15 cekinov, katere je Mikeš tudi vsprejel. Tako prišli so biseri kraljici k urarju. Srbski poštni uradnik Jovanovič ni prizadet pri tej poštni izgubi, a se nahaja radi drugih nerednostij še v preiskavi.

* (Draga zakonska obljuba.) Grof Cermoye (sin lorda Cairnsa) je angleške gledališčne igralki Fortescue obljubil, da jo bo vzel za soprogo, a dano besedo prelomil. Zaradi tega obsodila ga je sodnija, da mora zapuščenici gospici plačati za odškodnino 200.000 mark.

* (Pogreb kitajskega princa.) Nedavno umrl je v Pekingu bratranec cesarja Kvang-Fu-a, princ Lan-Fu. Pogreb, ki je trajal celo uro, bil je sijajen. Sprevod otvorilo je 36 v zeleno sukno oblečenih robov, ki so nosili grozno veliko in visoko kl-tko, predstavljajočo ječo človeške duše. Na strehi te kletke stal je visok drog, vrhu kojega je plapolal cesarski prapor s petonogatim zmajem. Potem sledilo je 100 rudeče oblečenih robov z lesenimi deskami, na katerih so bili pisani naslovi, dostojanstva in kreposti umrlega princa. Za temi korakalo je 20 lovcev in 240 psov princčevih, potem kamele, mule, osli, konji in stoli pokojnikov, princčev domači voz, katerega je vlekla mula; 16 v zeleno svilo oblečenih služabnikov nosilo je s tigrovo kožo pokriti stol ranjkega, oddelek konjice in pešcev, domači slugi in skoplenci, 32 duhovnikov z godbo in slednjič 80 slug, kateri so nosili s svileni olejo pokrito krsto. Krsti sledilo je 6 praznih cesarjevih voz, principi in razni dostojanstveniki. Orožje, vozé, obleke, šotore, stole princčeve so na gomili sežgali.

Narodne-gospodarske stvari.

Naša kranjska c. kr. kmetijska družba.

(Z Notranjskega.)

Poslednji občni zbor naše c. kr. kmetijske družbe dne 28. januarja p. l. pričel se je še le ob enajstih uri, namesto, kakor napovedano, ob deveti, in to vsled tega, ker se je še le do enajste ure komaj in komaj toliko udov zbralo, da je zbor sploh sklepčen bil. Dostikrat se je že povdarjalo, da je za ude z dežele jako neprilika uredba ta, da se **jedini** letni občni zbor kmetijske družbe sredi zime sklicuje, in to povdarjati je treba še dandanes. Za Boga! kaj pa je na potu, da bi se ne sklical občni zbor o poletnem času, ko bi se ga lahko prav veliko več udov z dežele udeleževalo, ko bi se tudi lahko kako uzorno kmetijstvo pri Ljubljani ogledalo itd.? Ali tiči zapreka v tem, da se v poletnem času nekateri p. n. Ljubljanski društveniki društva na deželo presele, ali kaj li? Ali je pa znabiti v kakem namenu društva ležeče, da se manj ko mogoče udov z dežele občnega zbora udeleži? Tu bi bilo pač nekoliko pojasnila na mestu, isto tako tudi v sledečem. Pri vsakem društvu ima glava društva pač to biti, kar je glava človeškemu in sploh vsakemu telesu — najvažnejši organ. Brez vseh ovinkov torej rečeno, ali boljše vprašano, ali je znabiti v pravilih naše c. kr. kmetijske družbe utemeljeno, da jej mora vedno jedna in ista osoba na čelu biti? Ako je temu tako, molčimo; ako pa temu ni tako, bilo bi že vender poslednji čas, da bi se društvo pregovorilo „Riba pri glavi smrdi“ iznebil, to je, da bi si vender že novega, zdravejšega **strokovnjaka**, ki je zmožen jezika, ki ga govori naš

kmet, za načelnika izvolilo. Človeku kmetovalcu, in udu c. kr. kmetijske družbe mora res že nekoliko čudno pri srečanju biti, videčemu tako važno društvo pod tako strokovnjaško ubornim in vidno bolnim načelništvom.

Prestopimo torej že skoraj tudi v tej zadevi v naši kmetij ki družb iz starega testamenta v novega. Ali znabiti za to ni še časa? — Reklo se mi bode, se ve da tam v Ljubljani, ko bi se moglo to zadevo ali čisto prezreti, ali pa vsaj bolj udvorno bolj salonsko v javnost spraviti; pa kdo bode pravemu kmetovalcu z dežele zameril, ako je nekoliko ali pa tudi že precej neukreten, in glaci-rokovic, kakor tudi bliščečih se parketov nevajen. Michel glattweg je v dostih zadevah na mestu, gotovo pa v kmetijskih.

Kaj osupnjen je bil marsikateri kmetovalec, ko je iz 23. številke Slov. Naroda poizvedel, komu so se pri letošnjem občnem zboru c. kr. kmetijske družbe kranjske diplome priznanja določile. Ali je res mogoče?, ali ne vidim prav?, ali je tiskarska pomota, kar čitam? Tako vprašal sem se vsaj jaz pri prečitanih seznamu letošnjih diplomatev, in tako vprašal se je pa gotovo še marsikdo drugi. Svet, čitaj, čudi se in strmi! Jednemu g. diplomatu ponudilo je slavno vodstvo deželne vinorejske in sadjarske šole na Slapu v prošlem letu z dovoljenjem slavnega deželnega odbora več sto pri prodaji ostalih, lepih, da krasnih in plemenitih visokodebelnih sadnih dreves čisto zastonj, da jih razdeli mej kmetovalce Hrenoviške fare. Pa kaj je ta za pospeševanje sadjarstva letos diplomovani mož storil? — Odbil je ponujano drevje s prav ničevimi izgovori, kakor da vipavsko drevje ni za Pivko itd. Razdrti so pa vse ponujano drevje z največjim veseljem vsprejeli in posadili, in storili bi to tudi, ko bi ga še desekrat toliko bilo. To gre vse po botrih, bi se reklo, pa gotovo bi bili nekateri nam sosedni vipavski diplomirani kmetovalci več, kakor opravičeni, ko bi svoje diplome nazaj v Ljubljano poslali, kajti razloček mej zaslugami teh in mej zaslugami nekaterih drugih diplomatev je pač — gorostasen.

II. zvezek prinaša naslednjo vsebino: 1. Gorazd: Zadnja večerja. Balada. — 2. Dr. Fr. Detela: Veliki grof Zgodovinski roman. (Dalje.) — 3. J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih. 22. Pod hrusko. — 4. J. Trdina: Vinska modrost. II. Poglavlje. Uganke. — 5. Ivan Šubic: Nekoliko črtic o krvi naši. (Koniec.) — 6. I. Trinko: Pesmi beneškega Slovenca. — 7. A. Funtek: Po zimi. Pesem. — 8. Fr. Wiesenthaler: Slavni Slovenci. I. Dr. Jakob Zupan. — 9. Alfonz Pirc: „Jour fixe“. — 10. A. Fekonja: Uplemenitev Teharčanov in njihova plemenščina. — 11. Janko Kersnik: Agitator. Roman. (Dalje.) — 12. Ivan Franke: Umetniške starine na Gorenjskem. (Dalje.) — 13. Književna poročila: II Dr. K. Štrekelj: Slovenska slovnica za srednje šole. — 14. Slovenski glasnik: Nove knjige slovenske. — Karol Rudež. † — Pogled na cerkveno književnost slovensko leta 1884. (Dalje.) — Književno naznanilo. — Gramatičke základy jazyka slovinského. — Književnost hrvaška. — Novi grobovi. — Popravek. — 15. Janko Kalan: Šah. — „Ljubljanski Zvon“ stoji za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 30 kr., za četrt leta 1 gl. 15 kr.

Migljaj uradništva. V velikem delu sedeče životarenje je največkrat vzrok bolestim na jetrah, zlati žili, zaslednji krvi itd., katerim boleznim sigurno opomore Moll-ov „Seidlitz-prašek“. Skatljica 1 gl. Vsak dan ga razpošilja proti poštnemu povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 9 (11—1)

Darila za „Národní Dom“.

Prenesek . . . 13050 gld 64 kr.	
Tržaški „Sokol“ daroval in deloma nabral po svojih članih . . . 75 gld. — kr.	
1 medjidija . . . 1 „ 80 „	
2 dinara . . . — „ 70 „	77 „ 50 „
Franjo Lavtižar v Trstu . . . — „ 60 „	
Janez Pamen . . . — „ 50 „	
Skiff . . . 1 „ — „	
Anton Vičič . . . 1 „ — „	
Eva Calderaris . . . 1 „ 50 „	
Neimenovani . . . 1 „ 20 „	
Mihovil Borgi . . . 1 „ — „	
Aleksander Zaloker . . . 1 „ — „	
Anton Jurca . . . 2 „ — „	
Fran Cegnar ml. . . 1 „ — „	
Pri plesu Tržaškega podpornega društva nabranih . . . 8 „ 20 „	
Josip Dogaš, zastopnik banke „Slavije“ v Središču . . . 1 „ 24 „	
Iz pušč v gostilnah pri:	
Anđriku v Sp. Šiški . . . 6 gld. 30 kr.	
Matiji na Zg. Rožniku . . . 4 „ — „	
Matijanu v Zg. Šiški . . . 1 „ 54 „	11 „ 84 „

Andrej Razlag, zastopnik banke „Slavije“ v Brežicah	1 gld. 66 kr.
Anton Uršič, zastopnik banke „Slavije“ v St. Vidu	— „ 55 „
M. Mullej, gimn. učitelj na Niž. Uralskem	4 „ 48 „
P. Novak, prefekt na Dunaju	1 „ 48 „
Banka „Slavija“ v P. agi drugo polovico ustavnega doneska	500 „ — „
Jan. Šega, zastopnik banke „Slavije“ v Sodražici	1 „ 14 „
Vkupa	13669 gld. 53 kr.

Tuji:

2. februarja.

Pri Slonu: Pl. Nemčić z Dunaja. — Straus iz Prage. — Roter iz Celovca. — Eber, Orschalk iz Kočevja. — Urbančič iz Zagreba. — Grof Margheri iz Kranja. — Pri Matet: Nihal z Dunaja. — Bauman iz Gradca. — Strasser z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

28. januarja: Ana Sever, delavka, 21 let, Tržaška cesta št. 26, za tuberkulozo.
29. januarja: Neža Winkler, dekla, 45 let, Karlovska cesta št. 5, za spridanjem jeter. — Peter Mohar, delavec sin, 15 mes., Ulice na grad št. 7, za škrofeljni.
30. januarja: Matija Gregorič, trgovc. 61 let, Pred škofijo št. 22, za voden co. — Hermina baronovka Baillou, zasobnica, 31 let, na B. egu št. 20, za jetko.
31. januarja: Adolf Bozaj, urad. ega sluge sin, 5 let, Karlovska cesta št. 22, za Brigtovo boleznijo na vranci. — Jovana Vizjak, lončarjeva žena, 26 let, Krakovske ulice št. 21, za jetko. — Reza Štrukelj, delavčeva žena, 43 let, Marije Terezije cesta št. 5, je nagloma umrla.
1. februarja: Fran Kanc, posestnik, 43 let, Ulice na grad št. 12, za jetko. — Karolina Szantner, čevljarjeva hči, 6 dni, Dunajska cesta št. 7, za oslabljenjem moči.

V deželni bolnici:

27. januarja: Marija Bavška, uradnega sluge vdova, 63 let, za otvrdom.
28. januarja: Anton Vrhovec, gostač, 73 let, za starostjo.
30. januarja: Matija Pečnik, delavec, 49 let, za prsno vodenico. — Andrej Čermelj, mizar, 37 let, za popolno zblaznelostjo.
31. januarja: Anton Kancijan, delavec, 65 let, za plućnim edemom.
1. februarja: Jakob Makovec, rudokop, 22 let, za oslabljenjem moči.

Tržne cene v Ljubljani

dné 5. februarja t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	61	Špeh povojen, kgr.	74
Rž,	54	Surovo maslo,	8
Jčmen,	45	Jajce, jedno	3
Oves,	292	Mleko, liter	8
Ajda,	455	Goveje meso, kgr.	61
Proso,	585	Telečje	68
Koruza,	540	Svinjsko	5
Krompir,	33	Koštrunovo	36
Leča,	8	Pišanec	50
Grah,	850	Golob	17
Fržol,	850	Sen, 100 kilo	196
Maslo, kgr.	94	Slama,	17
Mast,	82	Drva trda, 4 metr.	79
Špeh frišen,	52	„ mehka, „	53

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
31. jan.	7. zjutraj	734.58 mm.	+ 2.0°C	sl. jz.	d. jas.	0.00 mm.
	2. pop.	734.95 mm.	+ 4.0°C	sl. jz.	obl.	
	9. zvečer	735.43 mm.	+ 2.0°C	sl. jz.	obl.	
1. febr.	7. zjutraj	736.83 mm.	+ 0.8°C	brezv.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	738.82 mm.	+ 5.2°C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	737.36 mm.	+ 4.2°C	sl. jz.	obl.	
2. febr.	7. zjutraj	738.83 mm.	+ 3.2°C	sl. jz.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	738.32 mm.	+ 6.8°C	sl. jz.	jas.	
	9. zvečer	737.72 mm.	+ 4.8°C	sl. jz.	obl.	
3. febr.	7. zjutraj	734.23 mm.	+ 1.6°C	brezv.	megla	12.20 mm.
	2. pop.	728.81 mm.	+ 4.3°C	brezv.	dež.	
	9. zvečer	727.98 mm.	+ 1.8°C	brezv.	megla	

Srednja temperatura — 2.7°, + 3.4°, + 4.8°, + 2.6°, za 3.8°, 4.5°, 6.0°, 3.6° nad normalom.

Dunajska borza

dné 5. februarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	83 gld. 45 kr.
Srebrna renta	83 „ 45 „
Zlata renta	106 „ 70 „
5% marena renta	98 „ 95 „
Akcije narod. e banke	866 „ — „
Kreditne akcije	303 „ 60 „
London	123 „ 60 „
Napol	9 „ 77 „
C kr cekini	5 „ 80 „
Nemške marke	60 „ 35 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 126 „ 75 „
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 174 „ 25 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	106 „ 85 „
Ogrska zlata renta 6%	— „ — „
„ 4%	98 „ 30 „
„ papirna renta 5%	94 „ 15 „
5% štajerske zemljišče odvez. oblig.	104 „ — „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 115 „ 20 „
Zemlj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122 „ 50 „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	111 „ 75 „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 „ 60 „
Kreditne srečke	100 gld. 177 „ 50 „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 104 „ 75 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	212 „ 25 „

Poslano.

Teizogibljivo! S to besedo začenja se anonas v današnji številki, kateri priporoča novo, do slavnem zdravniku dr. Pinka-u izumljeno sredstvo, Roborantium lase ustvarjajoča tekočina, katero je pri izpadanju las, pleših, golobradcih in osivelih že neverjetno mnogo koristilo in doslej v svojih uspehih ni bilo še doseženo. Nečemo na dolgo in široko razkladati ter hvalisati to iznajdbo, kakor bi zaslužila temveč opozarjamo p. n. čitatelje na dotično anonso in priporočamo prekusiti s tem sredstvom. Ako ne bi imelo uspeha, pripravljen je izumitelj denar brez ugovora povrniti.

Poslano.

(7-5)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GIESSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujuče pice,
i kas izkušani lek proti trajnom kašlju plućevine i
želudca bolesti grkljana i proti mēli rni m kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn.

Služba tajnikova

pri okrajnem zastopu na Vranskem z letno plačo 400 gld. je razpisana.

Prošnjik mora biti moralnega vedenja, zmožen slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi ter naj dokaže s spričevalom, da je čvrstega zdravlja. Zraven te službe tudi lahko prevzame službo tajnikovo Vranske in Jeronimske občine.

Prošnje naj se vpošljejo do 28. t. m. podpisnemu odboru.

Okrajni odbor na Vranskem.

Načelnikov namestnik:

Josip Musi.

(71-1)

V „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 stranj. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

NOV.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Matorh. — Ml. 8°, 32 pol. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 204 stranj. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Dubroviski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 stranj. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, upliva oživilja ote, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 velika steklenica 50 kr.

Salicilni zobni prašek,

splošno priljubljen, upliva zelo oživilja ote in napravi zobe blesteče bele, a 30 k.

Vsa navedena sredstva ima vedno sveža v zalogi in jih razpošilja proti poštnemu povzetju

lekarna „pri samorogu“

JULIJ pl. TRNKOCZY-ja

na Mestnem trgu v Ljubljani. (43-3)

Diffner's

CONFIFEREN - SPRIT

ne smel bi manjkati v nobenej bolnišnici in otročej sobi: on je desinfekcijsko sredstvo veličastnega pristnega duha po gozdu in je posebnost priporočati pri otročjih boleznih, za v sobah otročnic in pri epidemijah. — Ker ima Bittnerjev confiferni sprit v sebi kot zdravilno znane balzamično smolnate in eterično-oljinate snovi vedno zelene smreke v koncentrovani obliki, ga vsi zdravniki priporočajo pri plućnih in vratnih boleznih. Bittnerjev confiferni sprit se dobiva samo pri Jul. Bittner-ji, lekarji v Reichenau, Sp. Av. in v spodaj navedenej zalogi.

Cena steklenici 80 kr., 6 steklenice velja 4 gld. Patentovani razpršilni aparat 1 gld. 80 kr. (706-11)

Zaloga v Ljubljani pri Jul. pl. Trnkoczy-ji, lekarji.

Pristen samo z varstveno znamko! Patentovani razpršilni aparat ima ulito firmo: „Bittner, Reichenau, N.-Oe.“

Otvorjenje mesnice

tik sv. Petra mitnice, „pri Kamnarji“.

Usojam si naznaniti, da z denašnjim dnem pričnem s klanjem goveje živine in se priporočam slav. občinstvu za mnogobrojni obisk.

Kilo govejega mesa zadnji del 50 kr.

„ „ „ prednji del 44 „

S spoštovanjem

France Dolenec, mesar.

(67-2)

Zobozdravnik SCHWEIGER

z Dunaja

stanuje v hotelu „Stadt Wien“, II. nadstropje, sobna št. 23 in 24.

Ordinira vsak dan od 9. do 12 1/2 ure in od 2. do 4. ure popoldne. Vse operacije izvajajo se hitro in gotovo prav po modernih zahtevah novejšega časa. (34-6)

Kri čistilne kroglice

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih; v škatljah a 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. — Razpošilja se le jeden zavoj.

Planinski zelišni sirup kranjski

a 56 kr.,

izhoren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pučne bolečine. Koristnejši, nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Naročja z dežele izvrše se takoj

v lekarni „pri samorogu“

JULIJ pl. TRNKOCZY-ja

na Mestnem trgu v Ljubljani. (41-3)

!Kava po ceni!

V. SAULIG, Trst, Via Carradori št. 3.

Mocca, pristvo arabska . . . 1 kilo gld. 1.70.
Menado, izvrstna . . . 1 „ „ 1.80.
Ceylon Perl, jako fina . . . 1 „ „ 1.70.
Ceylon Plantat., fina . . . 1 „ „ 1.60.
Java zlata, fina . . . 1 „ „ 1.50.
Santos, fina . . . 1 „ „ 1.20.
Rio, fina . . . 1 „ „ 1.15.
Čaj od 2 do 12 gld. kilo v poštnih zavitkih po 4 1/4 kilo voznine in carine prosto. (52-3)

Važno

za vsacega trpečega na živcih.

Samo z elektriko se da do temeljito odstraniti slabost živcev. Moj novi indukcijski aparat električni strojek se da lahko roko voditi in bi ne smel manjkati pri nobenej rodlini. Tiganje, revmatizem, omedlevico, zobobol in revmatični glavobol in sploh vse bolezni živcev ozdravijo se z indukcijskim aparatom. Cena aparatu z obširnimi nakazilom, kako rabiti, 8 gld. — Naročiti se morejo samo direktno pri meni. (741-20)

Dr. F. Beeck, Trst, 2 Via Pondares 2.

Velika partija 1 (788-79)

ostankov sukna

(po 3-4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštnem povzetju, ostanek po 5 gld.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati. Uzorci proti pošiljavi marke za 10 kr.

Dobro službo!!!

dobé: trgovci, agenti, uradniki, privatni ljudje itd., kateri hočejo prodajati avstro-ogerske državne in premijske srečke na mesečne obroke po članu XXXI. zakona z leta 1883; pri nekoliko prdnem dobivanji zaslužijo lahko od 100 do 300 goldinar ev na mesec.

Ponudbe, v katerih mora biti povedano, s čim se dotičnik sedaj peča, na (62-2)

Hauptstädtische Wechselstuben-Gesellschaft

v BUDAPEŠTI.

Odgovarja se samo na nemška pisma.

Vabilo na naročbo Jurčičevih zbranih spisov.

Jurčičevih „Zbranih spisov“ stoji:

I. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	150
II. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	120
III. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	120

Ako pa tudi od-
dajemo vsak pos mi-
šen zvezek, vendar se
priporoča, pošljati
naročnino za vse
zvezkov skupaj
Naročnina znaša za
I., II. in III. nevezani
zvezek 2 gld. 40 kr.
Za vse tri lepo vezane
zvezke 4 gld.

Naročnina za zve-
zek I., II., III. in
V. stoji 3 gld. 50 kr.,
za elegantno vezanih
prvih 5 zvezkov 6 gld.
Naročnina pošilja
se najprikladneje s
poštami nakaznicami
pod naslovom: g. Jos.
Starč v Ljubljani,
Marje Terezije cesta 5.

Naročniki dobivajo knjige franco.
Dijaki dobivajo Jurčičeve „Zbrane spise“ po 60 kr.
izvod, ako si naroče skupno po 10 izvodov ter zanje po-
šljejo gosp. dru. Jos. Starč v Ljubljano naročilno svoto
6 gold.
(22-6)

Odbor za Jurčičev spomenik.

100 litrov naravno čistega brinjevega cveta

je na prodaj pri
Aloiziji Domicelj-i,
v Zagorji pri Št. Petru.

(57-3)

Prava marzeilska galerta

je najgotovnejše, najhitrejše in najcenejše sredstvo za či-
stenje in zboljšanje vina in jamči se za najboljši
uspeh; dobiva se pri (30-7)

A. HARTMANN-u,

v Ljubljani, Tavčarjeva palača.

Takoj delujoče.

Uspeh zjamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri
katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTIUM

(brado ustvarjajo e sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri
plešah, izpadlih in osivelih laseh.
Uspeh po ve kr tmem moč em utrenji
zajamčen. Pošilja v stekleni cah po 1 gld.
50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. **Eduardu Mahr-u**: v
Trstu **Peter Slacovich**, via Sanità 13; v Gorici **lekar C. Cris-
tofoletti**; v Reki **lekar C. Šilbary**; v Celji **Fd. Pellé**; v Ma-
riboru **J. Martinz**; v Ročini **lekar G. Tromba**.

Tam se tudi dobi:

Eau de Hébé, orijentalno lepotilno sredstvo, ki
nar ja nežnost, belino in obilnost
telesa, odstranjuje pege in lase cena 85 kr.

Ni sleparija!

(40-2)

Mejnarodna linija. Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvovredni parniki te linije vozijo redno v
Novi Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih
cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „East Anglia“, okolu 8. februvarja 1885.
Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potniki naj se obrnejo na (20-11)

J. TERKUILE,

generalnega poslužnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na **Emiliano
d' Ant. Poglajen**, generalnega agenta v Trstu.

Objava hranilnice in zastavljalnice.

Izvrševaje sklep ravnateljske seje, se naznanja, da se bode za
hranilnico odločil za zdaj še

četrti uradni dan

v tednu in se bodo tedaj uloge vsprejemale in izplačevale vsak
ponedeljek, sredo, petek in soboto od 8. do 12. ure.

Za uradna dneva zastavljalnice odločila sta se terek in če-
trtek z dosedanjimi uradnimi urami.

Ta sprememba stopi takoj v veljavo, zato je že prihodnji
petek za hranilničen uradni dan odločen. (70-1)

Ravnateljstvo

kranjske hranilnice in zastavljalnice.

v Ljubljani, v 1. dan februvarja 1885.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

V Švico, Francijo, Belgijo, Ameriko
in Anglijo najceneje
via Innsbruck-Arlska železnica.

Izdaja vozni listov (kart) za železnice in parnike. Vsa po-
jasnila o potovanju po avstrijskih in inozemskih deželah
daje zast-nj 800-8)

KAROL HUNOLD,

Innsbruck, Erlerstrasse 13.

Mejnarodna prometna pisarna.

Ustanovljeno 1847, na Du-
naji in Budapešti od 1861.

**Ivan Hoff-a zdravil-
no pivo iz si duaga
izvlečka**
1 steklenica 60 kr.

**Ivan Hoff-a koncen-
trirani sladki izvle-
ček**
1 st. gl. 1.12. ml. st. 70 kr.

**Ivan Hoff-a bonboni
iz sladnega izvlečka
za prsi**
po 60, 30, 15 in 10 kr., pri-
stni le v modrih zavitkih.

**Ivan Hoff-a zdravil-
na sladna čokolada**
1/2 kilo I. gl. 2.40, II. gl.
1.60, 1/4 kilo I. gl. 1.30,
II. 90 kr.

**Pomoč proti
prsnim in plućnim boleznim,**
katarnim afekcijam, oslavljenju
želodca in slabej prebavljivosti,
posebno okrepujoče proti po-
manjkanju krvi, slabosti živcev
in onemoglosti.

Gospodu IVANU HOFF-u,

izumitelju in izdelovalcu preparatov iz sladnega
izvlečka, c. kr. dvornemu zložni u skoro vseh
suver nov evropskih itd

Dunaj, mesto, Graben, Bräunerstrasse 8.

V. bl. Že več let sem bolehal na želodec,
laba prebavljivost, pomajkanje apetita in one-
moglost so me mučile. V. št. Ivan Hoff-ovi sladni
preparati so me po onem ozdravili in dali mi
sveže moči (sledil naročitev).

Z veseljoščo anjem

Moric Tihtl vitez Tützen.

Ljubljana, 18. oktobra 1882.

Vam naznanjajoč, da mi raba Vašega Ivan
Hoff-a zdravilnega piva iz sladnega izvlečka jako
dobro dene, prosim Vas, da mi zopet pošljete 28
steklenic po Rudolfovi železnici.

S spoštovanjem

W. Ogrinz,

c. kr. okrajni sodce, Ljubljana, Gradišče.

Zdravniško zdravno poročilo.

Trstovo-Bistrica, 5. januarja 1883.

V. bl. Ker se katarno stanje moje bolnice
vsled rabe Ivan Hoff-a zdravilnega piva iz sa-
dnega izvlečka vedno boljša, silil ona da ga jej
zopet naročim jeden zaboj z 28 steklenicami, da
jej ne pouda ta okrepevalna pijača. Pričakujem
skoro pošiljate.

(585-6)

S spoštovanjem

Dr. Bachmann.

Ilirska Bistrica, 23. marca 1884.

Moja ročbina se je tako privad la Vaših od-
ličnih sla n h preparatov, da jih teško pogaša,
ko poidejo, zato prosim, da mi zopet pošljete 58
steklenic Ivan Hoff-a zdravilnega piva iz sladnega
izvlečka po žel zati povzetju.

Dr. Bachmann, železniški zdravnik.

Glavne zaloge:

Ljubljana: Peter Lasnik; Kranj: Fran Dolenc;
Ljaj: Postjuna: Daxat & Dietrich; Korošje:
Edvard H. fman; Idrija: Fran Kos; Rudolfovo:
Dom. Rozli; lekarna; Ribnica: Jacez Pauser;
Zagreb: C. Aracim Salvatorjeva lekarna, nad-
biskupska lekarna, lekarna usmiljen h bratov;
Celje: Kupferschmidt, Marek, lekarni; Resa: G.
Catt, lekarna, Fr. Jechel. N. Pavčič, drožeriji;
Gorica: G. Crstofletti, dvorna lekarna; Celovec:
W. Thurnwald, lekarna; Maribor: W. König, le-
karna, F. P. Holasek; Tržič: J. Ralhar-ek; Polj:
G. B. Wassermann; Ptuj: J. Kasimir; Trst: F. S.
Prinz Seravalle, Zanetti, lekarni; Beljak: F. Scholz,
dr. Kumpf-ovi dediči, lekarni; Zader: Chr. Mozo, co,
N. Androvica, lekarni.

60 visocih odlikovanj.

Dr. Spranger-jevo zdravilno mazilo

jemlje takoj pekočino in bolečino vsem ranam in bulam, za-
branijuje divje meso, izvleče vsaka ulesa brez razmečalnega
sredstva in brez rezanja skoraj brez bolečin. V kratkem času
ozdravi prsnega raka, krvava ulesa, zastarane poškodbe na
nogah, zanehtnice, oz bline, pris. due raue, razpokane roke
itd. Hitro pomaga pri kašlju, duš. vnuu kašlju, difteritidi,
trganju, bolečinah v križi, revmatizmu v členkih. Dobiva
se škatljica po 30 kr. pri lekarnarji **J. Swobodil**, v Ljub-
ljani, na Prešernovem trgu. (715-13)

Zoper jetiko!

Radgostski universalni čaj

in
rožnovski maho-rastlinski celtilčki,

priporočajo se posebno
za vse, tudi za zastarane
boleznin na pljučah, za
srčne, prsne in vratne
bolečine, posebno za su-
šico, želodčno slabost,
za splošno slabost ču-
tic in začenjajočo se
pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se
v prepričanje

G. J. Seichertu, dipl. lekarnarju v Rožnavi.

O urajoč s na svojo naročbo pred 10 dnevi
prosim Vas, da mi za priloženo vs to pošljete še
dva zavitka radgostskega in verzalnega čaja in
š arlje rožnavskih maho rastlinskih celtilčkov kači
posebno ti so mi skoro popolnem ustavili kašlj, čaj
mi pa daje slast do jedi, katere prej nisem imel.

S š spoštovanjem

Henrik Kundt,

c. kr. st. i. k. raču ski vodja.

Hainburg n. D., 21. januar a 875

Gospodu lekarnarju **J. Seichertu** v Rožnavi.

Se enkrat Vas prosim, da mi izvolite kmalu
poslati s poš nim povzetjem 2 zavitka toliko hvalje-
nega radgostskega univerzalnega čaja in 2 škatljici
rožnavskih celtilčkov.

U lani

Karel Moravec, kralj. gozdar.

Gospodu lekarnarju **J. Seichertu** v R žnavi.

Prosim, pošljite m s poš tim povzetjem 1 za-
vit k glasovitega radgostskega univerzalnega čaja in
2 škatljici rožnavskih celtilčkov.

U lani

Josip Pötel, nadučitelj.

Ljubno (Štajerska), 17. marca 1877.

Čestiti gospod **J. Seichert!**

Z pet Vas prosim za 3 zavite univerzalnega
čaja in tudi toliko celtilčkov. Ljudje me prosio, da
zanje naročujem. Nekdo je bil uže blizu smrti, in
dasi je imel dosti zdravnik v, postaj la j. vendar
hujša njegova bolezen, do der da mi nisem prepustil
je tega dela vašega zdravnika, ki tudi nanj izvrstno
upliva.

S š spoštovanjem

Fran Kalhaus,

gostin. čar.

Podlužany (Česka), 6. aprila 8.9.

Od tega po zdravniške razložbi in predpisih
pripravljeni čaj, veja za 1 dnevno rabo pripravlj. ni
paket z n kazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna ori-
ginalna š atlja Rožnovskih maho rastlinskih celtilč-
kov 50 kr. Z kolek in zavijanje pa 10 kr. posla

**Radgostski universalni čaj in Rožnovski
maho-rastlinski celtilčki** dobiva o se vedno
le v lekarni **J. Seichertu** v Rožnavi na Murav-
skem in razpošilja o se naročila na vse strani proti
poštenu povzetju.

Da je pa p n obšitstvu bolj priročno, imajo
tudi za ge sedeči ekari **W. Mayr v Ljubljani**,
W. König v Mariboru, **S. Mittelmacher in J.
Cejsok v Zagrebu**, **Barmherzige Brüder in
A. Nedved v Gradcu**, **A. Marek in J. Kupfer-
schmidt v Celju**, **O. Russheim v Lipnici**,
Carl Grabacher v Murau, **J. Illing v Rot-
tenmanu**, **W. Thurnwald v Celovcu**.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih pro-
dajalnicah materialnega blaga.

Doktor Horstova jedino prava voda
za oči, pri rj na natančno po starem rodbinskem
receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči,
pripravna je za okrepitje in vzdržanje vida v vsi-
ke starosti; v kratkem ozdravi ne da bi bila ka mo-
tila v njegovem pak eu, frišni ali stari prasad na
očih, pege na rožulci in kašo ter odpravi situo
solzenje.

Izvirna steklenica z navodom za rabo velja
70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več

Prava se dobi samo naravnost iz lekarn

v kop osci Rožnavi

Rožnovski cvet za živce, hitro in trajno
o dravlja punko, urganje po udih in vsake vrste
slabost v živcih in kitah, Izvirna sklenica 70 kr.
av. v. a kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se
dobi samo naravnost iz lekarn v Rožnavi. (770-9)

NARODNA TISKARNA
v Ljubljani
pripoča po nižji ceni
kuverte s firmo.

J. HEINDL-ov cerkveni umeteljni zavod,
DUNAJ, STEFANSPLATZ Nr. 7 (v knežje-nadškofijskej palači),
priporoča se za točno in vestno proskrbovanje

cerkvenih paramentov,

kakor: ornatov, pluvijalov, mašnih oblek, zastav (za cerkve, šole in
društva), nebesov (baldahinov) itd.

Prenašanja, poprave in montiranje paramentov svojega dela se po ceni zaračuni.
Na zahtevanje razpošilja kataloge križevih potov, jaslic, božjih grobov, cerkvenih
zastorov zastonj in franko. (60-2)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.